

پتہ مینہ

اثر : «کشک»
Ketabton.com

۱۳۱۷

مطبعہ مموی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیتھ مینہ

اول توک

یوسری و چه (محمود) نومیده اوکسبئی دکانداری و .

د (محمود) دکانداری لخی به فقط دومره شی هره ورخ په لاس ورته ، چه دخپلی دغیاالداری به ئی په هغه باندی دقوت اولایموت وسیلی برابره ولی او په مشکل سره به ئی خپل رأس المال په هغه سره ساته اودقرضدارانو اودمعامله دارانو خوله به ئی بندوله اوله کومه ورخ به په دکان کبئ نه کیناستو اویائی چاله دکانه څه شی نه آخسته . نودی خوار به دخپل دصبا اویگا خرڅ ته حق خیران وه .

دده کورنی عبارت وه له یوی بڼی . او دوه هلکا نو څخه چه په نامه یو په (مجید) اوبل په (حمید) سره یادیدلو .

اگر که ددی کورنی گذران دخوراک اودپوښاک له لوری چندانی ښه نه و ، مگر سره له دی هم هرکله چه دوی دخپلی پرستنی په اندازه سره پښی غزولی او هر قسم چه کیده خپله گذاره به ئی سره کوله ، نوغیر له دی څخه چه دخپلو اوپردیو په نظرکبئ دخوارانو په شانی راتلل دوی پخپل کور کبئ سره خوشحال اوآرام اودادفقیری کور به دوی ته لکه یوپاد شاهی ښکاریده ، چه دهغوی په سر ددوی پلار (محمود) حکومت کاوه ، او ددوی په منځ کبئ دهغوی مور (فاضله) په کار او انتظام سره بخته وه .

مگر ددنیا پښی داسی دی چه تل نه دفقیر ، فقیری ؛ اونه دیادشاه ، پادشاهی پاتی کیزی اوهیښه ددی عالم راحت سره زحمت ، او گل سره اغزی موجود دی ، نوناخپه دی ، فقیری کورنی ته هم یولزی مصیبت وافع اوددوی گتپالی (محمود) دروسته له لزی رنخوری څخه می شو اوددوی ئی گردنه یواخی په ویرکبئ کینول ، بلکه له خاورواړ اړو سره ئی برابر کړ او .

دده اوی مکته زوی (مجید) دخیل دیلا رد مه کیدو په وخت کښ شل کلن و

اوبل ورورلی (مجید) د پنځه لسو کلو پخنی زیات عمر نه درلود .

دی خواری کورنی چه خپل گتهالی له لاسه ایستلی و ، پخپل کور کښی غیر له فقر او مسکنت

او د فرضدار او غوښتنی اول د دکان له جنس څخه بل شی درلودل ، چه له همدی

اجناسو څخه گي هم دخپل دمی کور او کفن ، او هم د فرضدارانو څخه تسکین ، او هم خپله گذاره په ډیر ټول او زول او مشکل سره کوله .

دوی گرد په دی باندی ښه پوهیدل که بله کومه اساسی چاره او وسیله دخپل دروندون

لیاره روغه نه کړی ، نو هغه وخت به اری نه وی چه دهنوی دالز څه جنس چه پاتی دی ، او

هره ورځ گي په نیمایي قیمت باندی له لاسه ووزی ، او په گڼه باندی خوړل کیزی ، او فرضدارانو

باندی ویشل کیزی ، بالکل به خلاص شی ؟ او دوی به پدې اکتاویا بان کښ پاتی شی .

نوله دی چته (مجید) ناچاره شو چه له مکته ووزی اول خان په کوم یو کار او غریبی کښ

واچوی ترڅو چه دهنی له گټی پخنی دخیلی موز او ورور او د کور ساتنه وکوی .

مگر سره له دی مجبور تیا هغه زغرد نه شو کولی چه له خپل تعلیم او تربیت څخه (چه اصلی دولت

او عزت او پنگه بلله شی) سترگی پټی کړی ، او په معمولی کار و باندی (چه نتیجه به گي لکه د دوی

دیلا دروندون په شانی وی) خپل خان مشغول کاندی .

په دی فکر او تدبیر کښ (مجید) خوارڅو هفتی نور هم په مکته کښ پاتی شو ، اوزره گي و

چه هر رنځ او تکلیف باید پخپل خان واخلی ، مگر د مکته گټه له لاسه په وړیا سره ونه باسی ، ترڅو

چه د فارغ التحصیلی سند په لاس رانه وړی .

مگر (مجید) خوار پخپل دی عزم او اراده باندی ممکنه نه وه چه پاتی شی .

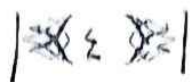
ولی چه زمانی گردگار و نه د انسان دمیل اود خوا هس خخه چپ پینبیزی
 اود روزگار تگ همیشه د انسان پخلاف لوییزی، اوله همدی جهته دی
 چه په گرده دنیا کښ به هیڅو لږ داسی پیدانشی چه د فلک د گردشه به پتی
 نه لری اود دنیا د گرد و پینو ځنی به تل خوښ وی. او بنائی چه په داسی
 پینو کښ د انسانانو قصور وی چه هغوی د دنیا واقعات په بده اړوی
 او گردی پینو د خپل خیال خخه چپ تفسیر او تعبیر کوی.

نو چاره پنده باندی منحصره شوه چه (مجید) خپل آخیریښی تصمیم ونیستی، لکه چه دده کنده
 رنډه مور (فاطمه) او ووی تزی ورور (حمید دده) کښی اویالنی او مرستی ته اړ او محتاج وو
 اودوی به دده ته بانه که له چه دکور اود ورور او دمور غم و خوری، او که نه درې به له لویزی او تندی
 ځنی له لاسه ووی.

ده غوښته چه مدرسی ته لارشی، مگر دانسانیت او اسلامیت وظیفی له ده خخه نورشی هم غوښتل
 او هغه داوچه دمورنی حق اود کورنی ضروریاتو ته هم پام ولری.

(مجید) مجبور و په هغه چه زده گی غواړی پښه کړدی، اوله تعلیم او تربیی ځنی لاس راخلي اود
 مکتب دتک اوراتک خخه پښه ونیسی، لکه چه همداسی گی هم وکړ او.

یوه ورځ صباگی (کپیخ) مکتب ته تللی، پخوا لدی خخه چه دمکتب زتک ووايه شی، دڅی
 دکلاس گرد و دوستانو او آشنایانو سره گی ولیدل، د گرد و سره گی خدای پامانی او وداع وکړه
 او خپل کتابونه او قامونه او مشوانی او نور شیان گی دهغوی په منځ کښ دیادگار په ډول و ویشل

اوپه داسی زړه ول چه زړه ئی هم نه کیده ، په ژړا سره له مکتبه بهر شه .

(مجید) خوار هېڅ نه پوهیده چه اوس چیر ته لاړشی ؟ او په کوم یو کار باندی پیل ؟

گرده ورځ لکه لېونی دی خوا هغه خوا وگرځیده ، اودشی په تېره کښ په نا امیدۍ اوحسرت سره چه ستونی ئی له ژړا څخه ډک و ، خپل کور ته وژی تزی ستوری ستومانه راغی اوهمنسی خپلی مور او ورور غوندی پخپله بستره باندی نهار پریوت .

گویا لمړی لځلی دی چه (مجید) د ژوندون تر یخ غوړپ وځکلو ، او لږ څه وپوهید او چه په هوسائی سره شی او ورځنی تیروول خومره گران دی . دی په دی اندازه سره غمجن او خفه و ، چه دخپل دځان دوژلو په فکر کښ ولوید ، مگر زړه نه گټ او غیرت ورته ودرید ، اوله خپل دځان سره ئی وویل چه دخپل دځان په وژلو اگر که په ظاهری طور زه آرامیزم مگر په واقع کښ د خدای په نژدیه آخرت کښ مسئول او گر میزم ، او هم مور او ورور می خوار او زار پاتی کیزی - نو بهتره داده چه لکه نورو دځلمیانو غوندی دمپرانۍ ملا کله که وټرم ، او دخپل دښه ژوندون په ذریعه سره ، دخپلی مور او ورور ژوندون هم ښاښته او په هوسائی کړم .

په مجرد دتیرید او ددی خیال ، دده په زړه کښ سم دلاسه هغه خفگان او پریشانی په خوشحالی او ډاډینه باندی بدله شوله او په دی خبره باندی ئی عزم او اراده ټینګه شوه چه

ژوندون له ښاښت او هر رازی ښه والی څخه ډک دی په دی شرط سره

چه انسان زیار وکازی او په ځان باندی زحمت ونیسی تر څو چه

ددنیا آرامی او خوشحالی دده په برخه شی او په ژوندون کښ

هرله رازی نعمت او هوسائی ځنی فائده من وگریزی .

تعجب مه کړی چه له داسی یو لوی بد کاره یعنی دخپل د خان له درواړو ځنی په عین
مایوسی او نا امیدۍ کښ څرنگه (مجید) میخ وگرزاوه ، او هغه ژوندون ته چه خو د فیکي
وړاندی له دی څخه ئی هغه په بدو سترگه کتلو ، او له هغه څخه بیزارد شوی و ، اوس په ښه
سترگه ورته گوری ، او بیائی ورته امید واری پیدا شوی ده ، او پخپل خان باندی

هم زیات اعتماد او چاډینه اری ، او پو هیبزی چه په دنیا کښ
هیڅ داسی یو مشکل او سختی نشته چه دانسانی په عزم او اراده
سره لری نشی مگر په دی شرط سره چه انسان در لودنکی
د ټینگی ارادی او کلک عزم وی .

ولی چه دا گردشيان ئی په مکتب کښ خو لځلی ، لوستلی او له خپلواستادانو ځنی ئی په وار
وار ، اوریدلی و .

خو درځنی پله پسی تیری شولی مگر (مجید) ته هیڅ یو کار او غریبی چه په هغه باندی
مشغولیده ، اوله هغه څخه دخپلی دکورنی د فوټ لایموت وسیله پیدا کاندی ، پیدا شوه ، او
په لاس ئی ورنه غله ، ، مگر سره له هغه (مجید) تل د کار په پلټنه کښ بخت و
اوشه او ورځ ئی فکر او خیال کښ همدا خبره پرته وه چه بیائی په هر د

وسيله سره چه وی باید کار وکړم ، اوله بیکاری څخه چه دگر دو

اخلاقی معائبو مورده خان وژ غورم .

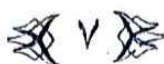
دیوی میاشتی تگ اوراتگ او لټولو ځنی وروسته ، په یو د تجارتی مؤسسه کښ یوه معمولی تنخواه
(مجید) خاښه پیدا کړه ، اګر که دا تنخواه دیرد لږه وه ، مگر له هیڅه ښه وه ، اودده دکورنی

سوره پودی له دی څخه بودیده ، اودهغی په واسطه سره ددوی ښه ناکت اوبد بختی چه له یوی مباحثی یا څلویښتو شپو راییسی په دوی باندی راغلی وه ، سیکیده .

اوس چه (مجید) ته کار پیدا شواو وئی لیده چه دده دیلار د مرکیدو له ورځو څخه وروسته یاد دوی په کور کښ اول ځای لوگی پورته شو ، اود تودی پودی خوندی په مزو مزو سره وځکلو ، نوسمد لاسه یو بل شوق ئی په زړه کښ ولوید ، او هغه داو ، چه اگریکه دورځی له مخی نوکریم ، اود خپل دبادار دکارو په سر رسواو باندی مصروف یم ، مگر ایده دی چه دشی له مخی خپل هغه درسونه اوسبقونه (چه په دی څو کلون کښ می په مکتب کښ لوستلی دی ، اواوس له مجبورتیا بیرته پاتی دی) یاشروع کړم ، ترڅو زما داڅوکلنی زحمتونه او خواری چه په مکتب کښ می ایستلی ، اوزما دمرحوم او غریب پلاریسی په هغه باندی خرڅی شوی دی ، البته او خرابی نشی ، اویه پای کښ زده هم وکولای شم چه دهغی له فائدی څخه له نن څخه زیاتی گټی ځان ته په لاس راوړم .

اگریکه دا کار هم سخت کارو ، اود هر چا دلاسه نه وه پوره ، چه دورځی او دشی له مخی پورنگه مصروف وی ، اویو دگری هم هوسانی ونه لری ، مگر (مجید) له هغو ځلمیا نوڅخه نه وچه هغوی له کاره زر زر ستری کیزی ، اویه لږ څه کارکو لو سر د فی الحال په چیغوشی او وائی چه ستری ستومانه شوی یم اوضروردی چه اوس خولږ څه تغریح او تنفس وکړه ترڅو زما دلاسه تللی قواوی بیرته په ځای راشی .

په پای کښ (مجید) ددی ضرب المثل په فحوا چه « لټوو نکلی ، موندو نکلی دی » د خپل پدی مقصد باندی هم ورسیده او په یو د لیلیه د حقوقو مدرسه کښ ، وروسته له ورځو لو دامتحن ځنی قبول شو ، اویه شپږ مباحثی امتحان کښ کامیاب گرزمدلی عالی الاعلی درجه ئی وگټله او دده نوم نه یواځی دوزارت معارف په مخصوصه مجله کښ بلکه دښاریه گردور سمی اونیم رسمی اوملی اخبارو کښ ، سره د عکسه دده ، په پندو لیکو سره خپور ، اویه گرد مهمو

خايو کښ مشهور او وپژانده شو، او ددی شهرت په اثر کښ ده ته دیوی لوئی حکومتی ادارې له خوا بلنه وشوه، چه دی هلته کار وکړی .

نوده هم له خپل بادار سره خدای پامانی کړی ، له هغی تجارتی مؤسسی څخه وتلی په هغی رسمی ادارې کښ ننوت ، او هلته ئی هم خپل مفوضه کارونه په داسی امانت داری او فعالیت سره تل انجامول ، چه د مربوطه ادارې گرد او آمرینو او مامورینو به د (مجید) دکا رو اود اخلاقو ستاؤل او تمجید کاوه . اودی به په دی صفتو سره نه غره کېد او ، بلکه دی ستاؤنی به دده په زحمت کښی او زیار ویستلو باندی ډیر اثر اچا وه اوده به لازیات کار کاوه او خپل اخلاق او عادات به ئی هم له پخوانه لایر ښه ښکاره ول . او د شی له مخی به تل هغه د حقوقو لیلې مدرسی ته تللو ، او هلته په ډیره زیاته اندازه سره د خپلو استاذانو د مینې وړ گرزیدلی ، شاگردانو به هم ده سره ډیر محبت کاوه ، او د ه هم څرنکه چه پخپلو سبقو کښ زیار او زحمت ویستلو ، هغسی به په امتحانو کښ هم تل اول نمبر ووت ، تر دی چه په خپل زړه یو ښه شهادت نامه ئی لښته حاصله کړله ، او ددی په اثر اود خپلی د ښی سابقی په وجه سره دده معاش او رتبه هم اوچته شوه ، او په دی اصول سره دده ژوند ون ورځ په ورځ ښه کیده ، اوده په سپوری کښ ، مور او ورور ئی هم په هوسائی شول ، اود دوی کور د سعادت اود نیکبختی مینه وگرزیده ، او په بله ژبه هغه خوار او کمبخت (مجید) د خپل د زیار او زحمت ویستلو په اثر سعادت من او نیکبخت شو ، او په خپل مقصد باندی هغسی ئی چه غوښته ، ورسیده .

وروسته له دی څخه هغه کچنی کورنی د خپل د ژوندون شی ار ورلخی په ډیره آرامی او هوسائی سره تیره ولی او (مجید) د خپلی مور ډیر عزت او خدمت کاوه او دومره ئی

به دره سرکه سرد ورته کمل ، چه تقریبا ددی رضامندی او خوشحال گشتی و روسته له زمانه
 او روسی خخه خیل خان باندی لکه ، عبادت گرزولی و ، اوهم دارنگی بهائی دخیل دورور
 (حمید) زرده هم قلینه ساتلو ، او دده به روزنه او تربیت کیش بهائی هم زیات زیار و یستلو
 اوسپه او ورخ به به همدی فکر کیش وچه دده به زرده پوری دده دورور (حمید) یخیلو سبقو
 کیش مسعود وی ترخوچه په امتحانو کیش کامیاب او په نتیجه کیش دخیل دمکتب دوره پای ته
 رسول د شهادتنامی په اخیستلو باندی بریالی شی .

دوهم ټوک

خو کانه همدا سی به خوینی او خوشحالی سر په دی کچنی مسعودی کورنی باندی تیری شوی
 او (حمید) څرنگه چه دزیاتی کتی خاوندو ، او یو څه مبلغ پینی ئی به بانسک کیش هم در او دل
 نو مور ئی دده دواده په فکر کیش ولویده ، او په دی موضوع کیش ئی خیل زوی (حمید)
 سره مشوره وکوله . مگر (حمید) له دی خبری خخه سروغرو لو او و ئی ویل چه زه اوس
 دخیل دواده دپاره تیار نه یم .

همره چه دده مور په دده باندی په دی موضوع کیش زور اچاوه ، او خولخی او په خوور لو
 او خو مجلسو کیش ئی په دده باندی دواده په نسبت اصرار کاوه ، غیر له همه دوعینی خواب خخه
 بل خواب به ئی له ده لخنې نه آوریده ، تردی چه وروسته له دیر گفتگوی او خبر و خخه
 (حمید) دخیل دزده خبره خیالی مورته ښکاره کړه ، او و ئی ویل چه زه غواړم ترخو
 چه د (حمید) دمکتب دوری پای ته به وی رسیدلی ، زه واده نه کوو او وروسته له هغه
 به خیل خان او خیل ورورته یو لخی واده وکړم ، ددی خبری په مقابل کیش دده مور
 ناچاره چوپه شوه او زیات له دینه ئی په دی موضوع کیش څه ونه ویل .

(حمید) به په مکتب کښ په ډیر شوق او ذوق سره خپل سبقونه ویل او ضبطول ئی او خپله (متوسطه) دوره ئی په ډیر موفقیت او کامیابی سره پای ته ورسوله او وروسته له هغه د (طب) په شعبه کښ داخل شو . او دخپل دتحصیلاتو په تړلو دورو کښ په نورو طالبانو په هڅنډی، او پوهنی سره مشهوره و، او په گړدوشینز مباحثی او کلنی امتحانوکښ به تل اول نمبر خوت. او له شلو لخوا څخه ئی زیات ، دخپل دمکتب دمدير له خوا، دافتخار او دلیقت پانه آخستی وه .

(مجید) به هم دده په باره کښ له هیڅ شی څخه لږوالی او سیمول نه کولو او د (حمید) گړد تعلیمی ضروریات به ئی (ا گر که ډیری پیسی به هم ورباندی لگیدلی) سره برابر د ولی اوتل به په دی خیال کښ و، چه خپل دی کچنی ورورته دژوندون لارورونښی ، او دده حیات دبدبختی له تیاری څخه ، دسعادت اونیکبختی زناته وروباسی . او هروخت چه دا خبره دده په زړه کښ تیریده ، چه دی دخپل کچنی ورور په نسبت ، دخپل دورورولی لازمی وظیفی په بڼه شانی سره انجاموی ، دخوشحالی او خوشبختی لخلانده به ئی په زړه کښ وربینیده ، او خپل لځان به ئی دجهان له سعادتمندانو څخه شمیره .

هو! هغه څرک چه خپله انسانی او وجدانی وظیفه پای ته رسوی
 څه عوض او بدله به لدی څخه زیات مومی چه دخپل دهغی وظیفی
 پیژندلو په واسطه ، دنیوی او اخروی سعاداتو ته رسیدزی ، اودخالق
 اودمخلوق رضامندی دهغی په واسطه سره لاس ته راوړی .

(حمید) هم هرکله چه دخپل دلوی ورور دامهربانی ، اوداروزنه ، اوداستفقت اودالورینه لیده ، یوغیبی قوت اوقدرت به ئی په زړه کښ پیدا کیده ، اوروح به ئی خوشحالیده او په دی واسطه سره به ئی په گړدوسختیو اومشکلاتو باندی بری مونده کاوه اوتول به ئی خپلو پښو لاندی کړی ، دخپل دموفقیت په لوری تلو .

(مجید) هم له دی خپل ژوندانه لځنی ډیر خوشحال و، ولی چه درلودونکی دیوی مهربانی مور لکه (فاطمه) او یو وظیفه شناس تابعداره خوش اخلاقه ورور لکه (حمید) و ، اودی هم له دی څخه څه زیات شی ته چندانی اړنه و .

ولی چه سعادت او خوشبختی دومره گرانه او سخته هم نه ده لکه
 چه ځینی کسان ئی تصور کوی بلکه هغه شیان چه مونږد سعادت
 په لوری سموی زیات دی . بلی ! سعادت من کیدل آسانه دی
 مگر تل سعادت من پاتی کیدل سخت بلکه شال دی .

هو! (مجید-حمید) اوددوی مور، درې واده سره اوس خوش نصیب او سعادت من دی
 که ددوی دا سعادت مندی او خوش نصیبی ترهیر و ورځو پوری پاتی شی .
 ناڅاپه ددوی مور رنځوره شوه او په بستره کېښ پر یوته .
 داوه ددوی د بدبختی لمړی منزل .
 ددی رنځوری مور مرض ئی ډیر وختوید او ، اودوی ، ددی په درد او دوښمندی
 سترې ستومانې شول او ډېر اکتراڼو به ئی ډیر خوش آمد و نه کول ، او ډیری پیسې به ئی بندلې ، دشی
 او دور ځی به لالمانده او کرهاند و .

(مجید) به دشی له لوری تر گېڅه دخپلی دمور دچیرکت په خوا کېښ ناست و . او دور ځی
 له مخی به خپل کارته تللو او دمور خدمت به ئی (حمید) ته پریښوده ، (حمید) به هم دمکب
 له تگه پاتی او ترشی پوری دخپل دمور په خدمت کېښ مصروف و .

(مجید) به دغرمی له رخصتی ځنی هم استفاده کوله او په یو کرائی موټر کېښ به ئی له
 ډاکټراو دواسره په ولاړو پښو خپل ځان تر خپلی مور پوری رسا و .
 او وروسته ددی له کتلو او پوښتنی او دوا ورکولو ، اود (حمید) دلازمه هدایاتو
 وړ کولو ځنی بیرته به ډاکټر سره په موټر کېښ خپل کارته ورته ، اوحال داوه چه زړه به ئی
 بالکل په خپلی مور پسې هم ډیر پخسیده ، اود سازدیکر له خوا به هم وختی بیا په موټر کېښ
 د خپلی دمور خدمت لپاره له لازمه دواوسره راتاو .

نور کله چه پښتانه وائی چه « نه کوی حبیب، څه به وکړی خوار طیب » د داکبرانو
د دواوو او دا د (مجید) الوند بلوند او الول، اود (حمید) زیار، او زحمت هېڅ یوه
فائده هنی رنځوری ته ونه رسوله، او ددی متل په اساس چه « د گور شپه په کور کېن نه کیزی »
و روسته د یو کال رنځوری او معالجي څخه کمځته (فاطمه) مهه شوه او خپل دواړه ځامن ئی
په ژدا او انگولا کېن کینول، ولی چه دوی دواړه وپوهیدلو، چه د دوی د نیکبختی پنگه
د دوی له لاسه روتله، او پس لدینه دوی در په در او خاوری په سر کیزی .

هو! مور د اولاد په نسبت د رحمت فرشته او درافت مجسمه ده
او پښتانه وائی (هر هغه او لاد چه مور لری نو نور څه غوړی او هغه
کمکی چه مور نه لری نو څه لری ؟)

وروسته لدی چه دواړه و رونه د خپلی مور د تکفین او تجهیز او تدفین څخه
فارغ شول او خپل کورته بیرته وگرزیدل، کور د دوی په نظر کېن لکه گورداسی ښکاریده، او
پس لدینه چه د دوی مهربانه مور له دی کوره د مرگ په لاره لاړه، په دی کور کېن
ناسته او و لاړه دوی ته چندانی خوند نه ورکاوه .

(مجید) به ډیر لږ کورته راتلو او هغه هم فقط د خوب په وخت کېن .

او (حمید) به هم چپ له پخوا څخه چه دمکتب درختی سره جق په کور کېن حاضر وه
اوس پس له ماښامه کورته راځی او دی هم په دی گوښی کور کېن یواځی او ییکه ناست
او ډیر به خپه و، او ددی په ځای چه (لکه پخوا) د خپلو سبقو په ضبطولو باندی
مشغول شی، اوس چه په دی کور کېن راشی هک پک پاتی په یوی گوښی کېن چپ او خپه
کینی او په راز راز فکر او چرتو کېن (چه قول به له او هامو او خرافاتو ځنی ډک و)
لویښی .

رښتيا دادي که (مجيد) ځان په رسمي کار و باندې مشغول نکړي، او (حميد) دورځي له ځي مکتب ته لاړ نشي، نو دې خبرې څخه به ويره وه چه چيري لمونځي نشي ولي چه چي خيالات اړيکاره او هامو ددوي د واورو په ماغزو کښ ځای نيولي و .

د (مجيد) په نسبت (حميد) ته به زياتي انديښني او چټي خبرې په زړه کښ لويدي او د شي له ځي کله کله ځيني جنون آميزه حرکات هم ځني بدل نو هر کله چه دې به په کور کښ يواځي ملاست و، څوک به دده په دې او ضاعو او حرکا تو باندې نه پوهيد و، اونه خبريدو، او له دې جهته په دې دواړو، وروڼو باندې به ورځي په ډير ځنډيد او سره تيريدلي .

❖ د ريم توك ❖

(مجيد) له يواځي ترب او تنها ئي څخه ډير په تنگ شو، او تر دې وچه ليدو نشي، نو د ځيني ملگريو او دوستانو په مشوره، او د خپلي کورني د ضرورياتو په تقاضا سره مجبو رشو، چه دواړه کولو په فکر کښ ولويزي .

ځکه چه په حقيقت سره انسانان گوياداسي خلق شويدي، چه په گردوشيانو کښ ديو اوبل مرستي ته اړه او احتياج لري، اوبي لدې اړتوب او احتياج څخه يواځي ژوندون نشي کولای، اوله همدې سببه وچه «آدم» علي نبينا وعليه الصلوة والسلام ورسته له دې چه «دالهي» (ج) په خلافت سره ئي په محکمه کښ افتخار بيا موندلو، او پخپل دارالخلافت کښ کيڼا ستلو پس له هغه ځني چه حضرت «جبرئيل» عليه السلام به دده له حضوره رخصتيد دې به له يواځي توب او تنها ئي ځني ډير متاثر کيده، او د خدای تمالی له مرحمته دده د مشغولتيا وانښت له خاطره بي بي «حوا» «عليها السلام» خلق شوه .

نوله دې جهته (مجيد) هم لکه نورو ځلميانو غوندې ددې روحي احتياج ځني متحسس شو، او د پوي ښي ښځي انتخاب پسې ولويد .

❧ ۱۳ ❧

مگر دا کار ده ته خوراگران و ، ولی چه مورگی مړه شوی وه ، اوبله کومه نژدی خپله او خپلوانه گئی هم نه درلودله ، چه په دی لوی کار کښ (چه پښتانه ورته « د عمر سوهان » وائی) ده سره مرسته وکوی .
(مجید) ډیر وخت ددی کار په فکر کښ و ، مگر هیڅ یوه وسیله او ذریعه به ورته نه پیدا کیده ، تردی چه په خپلو همسایگانو کښ گئی یوی بودی ښځی سره ملاقات وکولو ، او هغه گئی په دی ضرورت باندی وپوهوله .

گویا چه زدی ښځی فقط دهمدی ښوکارو دپه سر رسولو لپاره ژو نندی دی لکه چه د (مجید) و اړهم په خطا لارته شو . لږکه چه هغه سپین سری همسایه دده دوا ده دیاره متوجه شواه .

داموضوع چه اول پلا دهنی سپین سری په نظر کښ سادده ، او معمولی ښکاریده ، وروسته ډیره سخته شوه ولی چه (مجید) به داسی نجلی پسی گرزیده چه د ده په زړه کښ وه ، اودی بوی به چه د هری یوی نجلی صفت ورته کاوه ، اوهویت به گئی ده ته و یل ، ده به دهنی له کتلو ، او کړلو غځی په راز راز یلمو او بهانو سره سر غړاوه .

هو ! دنکاح په مقدس امر کښ ډیر احتیاط ، او ډیر وړاندی ، او وروسته کتل په کاردی ، او ډیر زیات لازم دی چه تل ناوی د زوم په زړه پوری وی ، او په داسی مواردو کښ دنو رو کسانو مداخله نه یواځی بدخایه بلکه مضره او بالکل چمتی ده .

لکه چه وویل شول له یوی خوا (مجید) دنجلی په خو ښو لو کښ ډیر مشکل پسند او زر زری واقع شوی و ، اوله بل لوری به دنجکیو پلروا و میندو هم له دی لعلمی څخه خپل ځانونه ژغورلو ولی چه په هغه اوله ورځ کښ چه (مجید) هغی سپین سری ښځی سره په دی موضوع کښ خبری کولی نور و پردیو ښځو ترشا دده گردی خبری (چه دخپلی مفروضی

بنځي دار و صافو په نسبت سره ئي بيانولی (واوریدلی او هغه ئي لکه چه د بنځو عادت دی زرتزره
په کلی، او کور کښ خیری کړلی په سر ددی دامتواتر انکار، او مخ گرزول د (مجید)
د هر رازی ښی او ښائسته نجني د قلولو څخه دا خبر لا ټینگه کړه چه (مجید) لوی کوی
اوپه خلقو مسخري جوړوی، او که نه داسی بنځه چه پدی صفت سره ئي ستا ئي چیرته پیدا کیزی
لکه چه بنځو به پخپلو منځو کښ ویل، اودا خبری ئي خوله په خوله کوڅه په کوڅه بلکه
تر ډېرو لری لځو پوری رسولی وی، (مجید) هغه سین سری بنځي ته ویلی و:

زه داسی بنځه ایتوم چه ماسره په خوشحالی، او خپگان کښ تل

ملگری وی، په ژوندون کښ همیشه مرستی را سره کوی صبا

اویگازما پخدمت کښ لگیاوی، زما زړه له هر د حیثه ښه ساتی

زما په کور او ورو رباندی فهم لرنه لری زما د غمو او اند یښو

په لږو لو کښ تل ډیر زیات زیار باسی. اود خپلی مهر بانی او

عواطمو په غیږ کښ می تل روزوی ...

له دی راز خبرو څخه به ئي زیات ویل او ډیری نوری خبری ئي هم لکه چه د بنځو عادت دی
په دی خبرو پسی له خپلو لځو څخه جوړی کړی وی چه (مجید) له هغو لځی هیڅ خبر هم نه و
پهر تقدیر سره گویا چه (مجید) دخپلی بنځي په غوره کولو او انتخابو لو کښ دیو مخصوص
ذوق لرونکی دی چه د نورو خلقو له فکر و لځی جلادی.

دا مطلب زرتزره ښکاره شو ولی چه هغی سپین سری ده ته خبر ورکړ او چه یوه ښه

جلی می درته پیدا کړی ده، او وروسته له هغه ئي گرده قصه ده ته په ډیر شور او زور سره وږله

❧ ۱۵ ❧

« داسی نجلی ده چه مخی لکه دخور لیمی سیوزمی اودواوه غتی غتی سترکی می
توری ناغه داری، اوتوری نری کیزی ورلخی می لندی، اوتوربانه می لکه تیره غشی او سم
قد می لکه سرو، اوسین غابونه می دتور دگلی په شانی، او دواوه شو نهی می سری
لکه عتاب، او ... اوبلار می هم شته من دی . »

(مجید) په تلبواز سره ددی سین سری بنجی له خولی یخینی خبری اخستی وئی ویل:

« مورکی! داسی نجلی زمانه کار نه ده . »

سین سری بنجی له خور اتعجبه په چیغو گډه شوه، ولی چه داسی انتظارئی نه درلودلو
چه له (مجید) څخه به دداسی پیمخی شته منی نجلی په مقابل کښ داسی لخواه واوری
او اوس می چه دا خبره دده له خولی اړوندلی هم ده، بیائی هم یقین ور بانندی نه رالخی
چه یو داس حاجتمن مجرد بنکلی لعلی، دداسی یوی بنکلی گلالی نجلی په مقابل کښ
داسی یوه خبره وکړی ...

لږ څه وخت تیر نه و چه د (مجید) اصرار او ویناو دا بنجی په اصلی مطلب بانندی وپوهوله
او وروسته له هغه څخه هغه سین سری بنجی دهمغی نجلی په لټولو کښ ولویده چه (مجید) غوښته.

اوس نوښائی چه مونزو گورو چه د (مجید) ددی مخ آړولو سبب څه شی و؟! ...
(مجید) به تل فکر کاوه که له یوی شته منی کورنی څخه دی بنجی وکړی نونه یوالخی دده په واده
کښ ډیری پیسی خر خیزی بلکه تل به په هغه بانندی دده ډیر لگتونه کیزی او ویلی به ئی چه په پای کښ به له یوه
پلوه زه و نشم کولای چه خپل هغه پورونه چه په ما بانندی زما خواخوږی مور درنغوری، او
دگور، او کهن په وجه سره پراته دی ادا کړم، اوله بل لوری زما د ورو (مجید) په تعلیماتو
کښ دیسی دشتوالی په سبب سره دیل او معطلی پینیزی، اودهغه تعلیمات ناتمامه پاتی کیزی چه دا
دواوه کارونه ښه نه دی .

موا (مجید) به غوښته چه بده باندی تردیره وخته پوری دخلقو پوروی، ولی چه داخیره
 د ده دبی اعتباری اوسیکوالی سبب کیده، اوهم می په دی خبره باندی اورینه نه وه چه ورورگی
 د تحصیل له سعادت لښی وروسته لدی څخه چه څو کلونه گی زیار اوزحمت په ځان باندی اخیستی
 دی بی نصیبه پاتی شی، اویدی وخت کښ، دخیل ځان، اودخیل و رور دخوراک، اوبوښاک
 اودخیل کور دا سظاه لپاره مجبوره چه خپل کورهم ودان کړی . . . نو لکه ده دگر دوامورو
 غیر لدی څخه په بل صورت سره توانق نه شوی پیدا کولی چه دی په یوه عجزه کورنی کښ ورننوزی
 اوله هم وده ښائسته، اویمخی، اوتعلیم یافته نجلی ځان ته واده کړی .

ته ئی کار سم شو . اوهمی بو دی ده ته دده په زړه پوری یوه نجلی
 پیدا پرده او دوه دری هفتی نه وی تیری سوی چه گر د و کارو دده په زړه پوری صورت
 ونیو لخوا یوه دی کچنی کورنی باندی چه عبارت واده دود یشیان وروڼو لښی یوه ښائسته او گلالی
 او تعلیم یافته نجلی هم رپه سوله چه دهنی ساری په هنی سیمه کښ لږ پیدا کیده . . . او دا کور
 چه تر اوسه پوری دیود قبرستان په منزه تی اوتیاره ښکاریده ، اوس دگلستان په شانی
 ښائسته شوی او یونوی رنگک او رونق ئی پیدا کړی دی . . .

یعنی (مجید) واده وکولو اومتاهل شو . اوخپله ښځه ئی کورته راوستله .
 اوددوی په ژوندون کښ نوی یوه دوره شروع شوله . له سرگردانی او پریشانی لښی
 کړد خلاص شول دښی له مخی به (چې له پخوا څخه چه ډیر کله به هڅ نه راتلو . او که
 راتلو به هم فقط د خوب په وخت کښ به و) رراوډیر په وختی کورته راتلو . او درخصتی
 اودتعطیل په ورځو کښ به هم له صبا لښی تر یگیا پوری په کور کښ ناست و . که رښتیا وویل شی
 گو یا چه اوس (مجید) دژوندانه په خوند باندی وپوهیدلو چه له خپلی پیمخی ښځی سره ئی
 چه نوم ئی (حبیبه) و ، ناسته او ولاړه او خبری او اتري کولی .

❧ ۱۷ ❧

❧ څلورم ټوک ❧

اگر که (حمید) د خپل د تحصیل او تعلیم په کار وکښ بخت او مصروف و، مگر د (حبیبه)
راتگ د هغه په ژوندون کښ هم بی اثره نه و.

لکه چه بنچه د خاوند تعالی دیو لوی نعمت او رحمت په منترله ده
چه هر چیرې پښه کیږدی اولاس ئی ورسپیزی هلته سعادت او آرامی
او هوسائی پیدا او د ژرندون خوند خرگندیږی ! ...

(حمید) دخپلی موردمره کېدوڅخه رایی د آرامی اودهوسائی مخ نه ولیدلی . ولی
همداچه (حبیبه) ددوی په کور کښ ننوته ده هم له بدبختی اورنځ او تکلیف ځنی نجات
پیا موند .

که رښتیا وو یل شی گو یاچه دادواړه ورو نه سره دیمخی (حبیبه) په خپل خونده ور
ژ و ندون نوی ور گډ شوی دی . اوخپله هغه پخوانی بدبختی اوسر گردانی ئی بالکل
له خاطره بهر کړیده . . .

مگر دی سره به څوک څه وکړی شی چه روزگار هیڅ یوشی پخپل حال بانندی په قرار
نه پر یږ دی ، اوخو شپختی او بد بختی دواړه لکه ژمی اوودی او پسرلی اوخران غوندی
پله پسی زموږ په ژوندون کښ خرگندیږی اوهرشی اوهرڅیز زر ترزره دتغیرارتبدیل
په معرض کښ واقع کیږی . .

(مجید - حمید - حبیبه) دری واده یوه کچنی کورنی سره گرزیدلی دی . اودوی درد
 په ډیره خوشحالی او هوسانی سره شپې او ورځې تېره وی .
 د ورځې له مخې (مجید) خپلې نوکړې ته مخې . او (حمید) خپل کتابونه تر تخرگت
 لاندې نیولې مکتب ته درومی . او (حبیبه) ددوی د وتلو څخه وروسته په جارو کولو او د
 لوبڼو په وینځلو او په گنډلو او پغلی او نورد کورنی کارو باندې لگیا کېږي . . .
 د یوگا له اوری (مجید او حمید) وختی کور ته بیرته ورگرځي او په مجرد د ننوتو
 په کور کښ د هنې دانتظام او ښائست مخنی خو شعا لیزې او بیا دری واده
 سره یوځای دهنه چای په ځکو باندې (چه من ددوی درانگ په وخت کښنی او په تیاری خوشبیدی
 وی او سمدلاسه دمیزی) مشو لیزې او وروسته له اداء کولو دما ښام دمانځه دری واده سره
 یوځای په یوه میز باندې ددوی په خور او باندې پیل کوی . او یوله بله سره په عین خوراک کښ
 خوږی خوږی خبرې اواتری هم کوی . وروسته له دوی خور او چای ځکو څخه
 دری واده دماسختن نمونځ اداء کوی او وروسته له هغه به (حمید) له خپل ورور او
 ورینداری سره خدای پامانی کړې خپلې پلې خونې ته تلو او هلته به یې دخوب تروخته پوری خپل
 سبقونه او درسونه ضبطول ، او بیا به ویده کیدلو .

پوهان وایی : هر چیرې چه عشق او هوسانی وی هلته به سعادت او آرامی هم وی .
 نو له همدې جهته وچه دوی دری واده به په ډیره مینه او محبت سره ژوندون او گذران
 کاوه . او یوله بل مخی بیجده او بی انداری خوشحال او خوښ وو . اودا ورځې اوشپې به یې په ډیره
 هوسانی او آرامی سره تېره ولی .
 (مجید) له خپلې ښځې سره له حده زیاته مینه او محبت کاوه . اوله خپل کچنی ورور
 (حمید) سره به یې هم تل شفقت او محبت کولو . اودوی دواړو به هم په ډیر احترام او محبت سره

❧ ۱۹ ❧

(مجید) ته کتلو اودده داوامر اوداشارو په لای راودلو کښ به ئی زیار و یستلو . په تیره بیا
(مجید) به دخپل مشر ورور دومره تابعداری کوله چه تقریبا دعبادت منزل لی نه
نیره نژدی وم .

ولی چه (مجید) نه یواځی دده ښاغلی مشر ورور و ، بلکه د شفقت ، او د رحمت له لوری
ده ته د مشفق ، او مهربان پلار په لای و . نو (مجید) به هم دخپل د (مجید) مشر ورور
دوه غبرگی تعظیم اوتکریم کاوه اود خپل د ورور له خاطر به ئی دخپلی ورینداری
هم ډیر عزت او احترام کاوه او ددی د گردو خدمتونو او اوامرو په لای راودلو کښ به ئی
هم زیار و یستلو ، او بالمقابل دده ورینداری به هم ده ته په درنه سترگه کتل ، اوهغه
لازمه خدمتونه چه ښائی یوه گرانه ورینداری ئی خپل لیورته وکړی دهغه به ئی په ډیر اخلاص
اومحبت سره په لای راوړل .

لنډه داچه هغو دری واړو به یوا له داسی مینه ، اومحبت سره کاوه چه له وراڅخه
دیو وجود په منزله په نظراتلل ، اوهرچاچه د دوی داگر مجوشی ، اوگدلون ، او لورینه
لبد له نو دا به ئی په خیال کښ راود او ، چه د اداری سره په دری بدنوکښ یوه ساه او یو روح لری .

❧ پنځم ټوک ❧

هرکله چه د امتحان وخت نژدی کېدو . نو (مجید) به د ورلخی له مخی په کور کښ
پاتی کېده ، او خپل سبقونه به ئی تکرار ، او گردانول . ترخوچه خپل لمان د طب امتحان
ورکولوته سنبال کړی .

(حبیبه) به هم دخپلو کارودپه سررسو لوڅخه وروسته د وزکاری په وخت کښ
یوه نیمه شیبه د ده خونسی ته ورتله ددی خوا ، اودهغی خوا خبری به ئی کولی . او چتی چتی

به خندید ، ار خوار (حمید) بهائی له کاره ایسته . کله بهائی د ده په کتابو کښ لاس وهلو
او د هغو پانې بهائی دی خوا ، هغه خوا آده ولی ، او کسو نو ته به خبر کیده کله بهائی هغه فنی اسبابو ته چه
بیخ د ضرورت پوره کولو لپاره موجوده . ورځینی پتول پانې ورځینی تبتول .
پسی مندی وهلی ، او خپل اسباب بهائی بیرته ورځینی اخیستو ، او بیا به پخپل
کار باندی مصروفیدو . مگر (حبیب) به بیا ورته ، ار په هغو اوبو به پانې لاس پوری کاود ، اود
(حمید) له پخسولو ځینی به پانې لاس نه آخیستلو .

د یرغلې به د اسی هم پښیده چه (حمید) به ددی د آو قو دلاسه په قهر کیده مگر دده
دی قهر به هېڅ یو اثر په (حبیب) باندی نه کاود ، بلکه هغه به لا خوشالید ، اودده
کنځاو : او د قهر په مقابل کښ به کت کت خندیده ، او تیغ تیغ به پانې ورته کتل ، لنډه داچه
هی ځوانی پمچې بنځی به سره له عصبانیت ، او خپه کید لود (حمید) همغسې سین ستر گتیا کونه

ځکه چه د ځوانی بنځی روح کت ممت لکه یوزمه وړو زکی بنائسته

یوزاغوندی دی ، او همغسې چه بو را ځان په راز راز گلانو

باندي مښی ، او له یو ځنی پاخیدلی ، په بل باندی کینی

همداشانې ځوانی بنځی هم که څه قید ، او بست ورباندی نه وی

او پخپل سر آزادده وی همدا رنگی کارونه به کوی .

❧ ۲۱ ❧

(حبیبه) به هم تل د (حمید) په شاؤ خوا کښ د بورابه شانی گر ز یده، اود (حمید) د معاشرت، او له ناستی و لاری څخه به زیاته محظوظه، او خوشحاله یده، او همیشه به ښه زیار و یستلو چه د (حمید) سترگی ځانته ور واړوی .

همدا چه (حبیبی) به لید لو چه (حمید) دکتا بو په مطالعه کښ د و ب دی او پخپلو سبقو ښ مشغولتیا لری، نو له حده زیاته به خپه کیده، او ددی په کلمو کښ به چاړه گر ز یده، او داسی ښی په زده کښ سنجوله چه پاڅیز ی، اود (حمید) گرد کتا بونه او اسبابونه به یو تناره کښ واچوی، او وښی سوزی چه دی ولیدی ته نه گوری او دی. سره خبری نه کوی چه تل خپلو کتا بو ته گوری، او په هغه لیک، او لوستو باندی مشغول دی.

په رښتیا سره ښی او پیمځی ښځی گردی همداسی عادت لری چه غواړی نور کسان ټول هغه شیان چه غیر له دوی څخه وی، ایسته و غورځوی، او هڅ ورتنه و نه گوری، او فقط همدی ته گوری، او تل دوی سره ښائی چه مشغولتیا ولری .

(حبیبه) هم به همدی غمو می حس کښ اخته وه. دور ځی خو ځلی د (حمید) خونی ته ورتله، او هغه به ښی له کاره ایسته، او نه ښی پرېښوده چه خپل مقصد ته ورسیزی . هر کله به چه (حمید) غوښته چه دا په قراری، او د لاسا سره له خپل ځانه لری کړی هم نه کیده، او که خپه کیده هم څه فائده ور ځنی نه مرتبیده، او که په قهریده هم به هڅی پیمځی ښځی باندی دده قهر کوم اثر نه آچاود .

دهمدي جهته دي چه اروپائيان وائي : (بندي دنارينو)

په نسبت لکه سيوري داهول دي، که نارينه له بندي خني و تنبتي ؛

نوهغه هم له ده سره روانه وي، اوله تري جلا کيزي) .

نومر کله چه (حيه) به د (حميد) دابي پروائي، اوبې اعتنائي ته کتل، پخيلي سپين سترگي کښ به ئي لازياتوب کاوه، اودورخي ډير ساعتونه به ئي له ده سره دده په خوا ته کښ به همدې لوبو او پخولو سره تېرول .

دا هم بايد وويل شي چه د (حيه) په زړه کښ يوه خاشه ډبي وفايي او د خيانت نښه د خپل دميره (حميد) په نسبت سره نه وه، اوله خپل مېړه سره ئي بي نهايته اخلاص، او محبت درلود او په ده باندې ډيره رهبره اوسېر بانه وه او په دي اندازه سره ئي د خپل مېړه اطاعت، او تابعداري کوله چه له ورا تيريداعبادت په منزله ښکارېده . له بل لوري داهم له هر د حيله شا کړه وه، او هرشي ورته رسېده، اوله خپلي ناستي او ملاستي څخه ئي هم څه شکايت نه لرلو . نو بيا ئي له (حميد) څخه څه غوښتل ؟ . .

(حميد) ددي په نظر کښ داسي خوږ او محبوب و، لکه د دي ورور، او داسي مينه او محبت ئي ور سره کاوه، لکه چه يوه خواخوږي خوړئې له خپل ورور سره کوي . او دا يو معمولي کناردی . هوبښارانو ويلى دي :

« ددور لخوا نانو روح، ديو اوبل په نژديکت کښ د آشنائي تادا وړ دي .

نومر کله چه د آشنائي تخم د زړه په منځ کښ زرغون شي، له هغه څخه د دوستي

داسي نهال شين کيزي چه پاي ئي معلوم نه وي، ښايي چه داد دوستي نهال يو .

❧ ۲۳ ❧

ورخ د عشق میوم ونیسی. او ممکنه ده چه به هغه ډرومینیو ورځو کښ له بی پرواځی
 اوتندی لځی وچ شی، او ډیر داسی هم پیښیږی، چه د دنیا حوادث هغه له ستی
 څخه وباسی دا د ژوندن یوه پاڼه ده چه هڅو ک دهنی له دقائقو څخه خبر نه دی. »
 (حبیبه) او (حمید) هم په اول آس یو بل سره آشنایان و. مگر اوس د دوی آشنائی
 د دوستی تر مرتبې پوری رسیدلی ده. او د اهرم یو معمولی شی دی او چندانې په خپلوی کښ
 مهم نه گناهه شی.

❧ شپږم ټوک ❧

یوه ورځ (حمید) پخپل کور کښ سبقي ویل وچه له باندي څخه یو غږ د ده غوږ و ته
 ورسید و. چه غوږځی ونیولو والی وریدلو چه وروځی (حمید) له خپلی منځی سره
 په زغرده سره سختی خبری کوی او په یوه کورنی موضوع کښ هنی ته سرزنښت ورکوی.
 د امو موضوع کومه او په خبره نه وده. یوه معمولی خبره وه چه منځه اومیر په هغه کښ سره نښتی و.
 د ارازی لنډی جگړی هرکله د خښتنو اود میرمنو په منځ کښ پیښیږی.
 په رښتیا سره دارازی جگړی کت مته دهنی مالگی یا ترشی په منځ له دی چه په کتو کښ
 نی اچوی یا لای د کوندري په خوا کښ ایزدی ترخو چه ذاتقی ته لای تغییر ورکړی او اشتها لای
 زیاته کاندی.

ولی چه بورازی ژوندون اگر که په هوسانی او عاشقی سره هم تیریزې سړی
 ژوبله وی. صاف او شفاف آسمان اگر که ښه ښکاری، مگر که ډیر وخت
 همغسې پاتی شی، د خپګان سبب گرزی د خښتنو اود میرمنی په ژوندون کښ
 مختصری جگړی داسی دی لکه په آسمان کښ ورپخ چه کله کله د آسمان
 اولمر اود ستورو منځ پتوی، او وروسته له هغه لځی دلمر اوسپوژمی اوستوریو

زده ورونکی او لځلا ندی شعلی په تڅ شنه او ر و ښانه آسمان کښ
 ډیری ښی ښکاریزی ، او زده و نوته سرور او سترگوته نور ښی ، همدا رازی
 دوستی او محبت هم وروسته له کمکی جگړه وڅخه لاتو ډیری اوزیات خوږیزی .
 خیر له دی برخی څخه تیریږ و :

(حمید) تر ډیرو ورځو پوری غوږونه بریدل او ددوی طبیعتو او خو یو ته به متوجه و مگر دخپل
 ورور او ورینداری په منځ کښ ئی پرته له مینې او محبت او خوږو ویناؤ څخه بل هیڅ شی نه آوریده .
 مگر دا اوا لځلی دی چه ددوی په منځ کښ جگړه پښه شوی ده او (حیی) ته درگردد
 ری .

هر کله چه (حمید) د (حیی) دا سر زښت و او ریښه چه پله پسی دده ورور
 هغی ته ورکوئو . نو یو عجیب احساس او زده خوږی دده ته د (حیی)
 په نسبت سرد پیدا شو .

یو ناڅاپه به دده په زده کښ دا خبره تیره شوه چه له خپله کورده و تللی زر تر زده دی
 جگړی ته خاتمه ورکړی . . . . نو له خپله لځایه پاڅیدلو . . . . بیا بیرته پخپل لځای کښاستلو . . .
 او فکر ئی کولو . . .

پخوا مو وویل چه (حمید) دخپل مشر ورور (مجید) ډیر تعظیم او تکریم کاوه او دده
 په زده کښ ډیر خوږوه . نو اوس به وگورو چه په دی شیه کښ دی دخپلی خوږی په
 گوښه کښ یواځی ناست دی په څه فکر وکښ ددوب تللی دی ؟ . . .

دده د زده په منځ کښ یو پټ احساس او یوی نا معلومی مینې لځای نیولی و .

ښائی چه پخپله دی به هم له دی احساسه تراوسه پوری خبر نه و . او که کله کله به ئی
 دهنی ښی هم پخپل وجود کښ لیدلی لځان به ئی په هغه باندی نه پوهوئو او دهنی په مخ
 کښ به ئی پرده اچوله .

❖ ۲۵ ❖

دایته احساس خه شی و ؟

دی په دی باندی نه پوهیدو ! یاللی نه غوښته چه ور باندی و پوهیزی ! یا للی نشوای
کولای چه پری و پوهیزی ! .

دا مهم او یت احساس چه مونز هم تراوسه پوری د هغه په کیفیت باندی خبر نه یو د عشق
اود اضطراب مخی یوه مخلوطه وه .

د عشق اود اضطراب په معنی باندی پدی لحای کښ ونه پوهیدو ؟

عشق دخیل د هغه مشرور ور په نسبت چه پد د باندی می دیر حقونه لرلو اود دده په حق کښ
دیوه مهربان پلاریه لحای واودده د ژوندون گرد لوازم اوضروریات می برابرولو .

اویو داسی ور ورئی و چه له خپلی گتې سره می دده د سعادت اود هوسائی گرد لوازم
مپاکړی و نوڅرنکه به وشی چه دیوه می ورور په نسبت به عشق ، او مینه نه لری ؟ . . .

د ابرخه تر یوحده پوری دیره ښه ښکاره ، او روښانه شواه . نو د اضطراب په نسبت
خه وائی چه دده د پریستانی سبب خه شی و ؟ . . .

تباره تمکی همدادی چه تراوسه نه (حمید) ته څرگند شوی دی ، اونه مونز ور باندی
پوهیزو ! . . .

(حمید) له خوورمخی پخوا په دی موضوع کښ خبر شوی و چه (حبیبه) له خالصی
دوستی څخه پرته بل یو نری احساس هم لری .

په اوله ورځ کښ چه دی خبری ته می فهم وشو ، نو به لحان ور پز دیده ، اودیر زیات پریشان شو .
دوهمه ورځ کښ می د خو را خپکان ، او پریستانی له لاسه د خپلی خونۍ ور ، له دننه خوا
مخبر کړلو ، اود خونۍ په یوه گوښه کښ کښاستلو ، اودیر زیات می وژدلو .

در بڼه ورځ چه (حبیبه) دده خونۍ ته ورننوتله ، او دواړه سره مخامخ شول نو (حمید)

سلاسه باخېدلی په قهر، او کنځلو سره ګی هغه له خپله کور وایستله، او ورګی بیا خپل
لخان یسی لځنځیر کړلو.

څلورمه ورځ ګېڅ له کور ووت، او ترتیر ماښام پوری بیرته خپل لځای ته را نه غی.
پنځمه ورځ د سردردی په بهانه په خپل چیرکت باندی وغزېد او، او په بېرستن
کې ئی لځان بېت کړلو مګر (حبیبه) د ده له خواڅخه نه اړی کېدله، اوتل به ئی د مرض
د کیفیت پرېستنه تری کوله، اوراز راز دواوی به ئی ورته را وړی، او دده په خو نه کې به ئی
په زور ور تویولی.

شپږمه ورځ د (حمید) په خیال کې دا خبره ټینګه شوه چه دی پخپل لځان باندی
غالب شوی دی، او دده د زړه قبضه دده په لاس کې ده، مګر لږ څه شپه ور وسته بیا
پرېشانی غالبه ورباندی وکړله.

په دغه ورځ یادده دورور، او دورینداری په منځ کې څه جګړه پېښه شوه، نو دی چه ددی جګړی
په وخت کې دخپلی خونې په ګینج کې ناست و په یو ژور فکر کې پرېوتلی، او وروسته له دغه
ئې رغوښتو چه د باندی ووزی د خپل ورور په مقابل کې د (حبیبه) طرفداری، او حمایت وکړی،
په دی خیال کې ئی یوڅو پلونه هم دوره په لوری واخیستل، مګر و جو د ئی ناڅاپه

ورېږ دېده، او د رېږدیدلو په واسطه وچ کلک پخپل لځای کې پاتی شو.

دده په زړه کې دا خبره تېره شوه چه هر کله دده دورور (حبیبه) غوندی یوی ټینګلی
او پېچلی ښځی سره هره ورځ جنګ وی، نو دی ښه سړی نه دی، په همدی واسطه دده
په زړه کې د (حمید) په نسبت لږ څه تنفر هم پیدا شو.

داید، او شوم احساس لمړی لځلی دی چه د (حمید) په زړه کې د خپل ورور په نسبت
وګرزیږدو مګر دخوښی لځای دی چه داید احساس زر دغه له زړه څخه ووت، او ښائی چه لږ

❧ ۲۷ ❧

خه اثر به ئی باتی وی . مگر هغه اثر دو مره بز ، او ناخیزه و چه له هغه لخنې هېڅ ویر .
او اندېښنه نه کیده .

بهر تقدیر سره (حمید) با خیال و کړلو چه باید د دی له کوره وولخی که د (حیی) مرسته ونه کوی
نودخیل و زور مرسته خو به وکړی .

چه خر نگه دا خیال دده په زړه کښ تیر شو ، زده ئی په غر څنگ شو ، او په ټول
بدن کښ ئی دگوزن وهلی په شانی ویزدل پیدا شو . لنده داچه (حمید) له دیر فکر وهلو ، او
دریدلو څخه آخر په تنگ شو ، اوله کوره ووت مگر دده له وتلو سره جفت جگړه هم پای ته
رسیدلی وه .

دده ورور له کوره بهر ووت ، او (حیی) له زده څخه خوش نخوځ دده په خونه
کښ ننوته .

هغه (حیی) چه چپ له دغی ورځی څخه به هره ورځ د (حمید) په خونه کښ په خندا ، او اکاډو سره
ننوتله ، او هېڅ کله به ددی وچولی تریو ، او خوله به مې پته نه وه نن اول لځلی دی چه په زده سره
ننوتله ، اودده دوور له لاسه ئی پتی کولی ، او اوښکی به ئی له سترگو څخه تو یولی .
(حمید) چه دا وضعیت ته وکتلو څاپه ځکه ، او آسمان ورباندی وخر خیدلو ، اری
اختیاره له خپل لځای څخه پا خېدل ، ددی په دلاسا کولو باندی ئی پیل وکړ لو ، او سرگی چه
دده دجیرکت په بازو باندی ایښی و پورته کړ او .

په عین همدی وخت کښ دده په وجود کښ یوسخت ریزدل ، او ارتعاش پیدا شو ، او یوی
مرموزی قوی به ددی د (حیی) په لوری کش کاوه .

همغه قوه چه له دیری مودی څخه دده دروح په تپه تیاره کښ پسته وه چه اوس ناڅاپه
خرگنده شوی ده .

لوری و نشوی کولای چه مقاومت و کری . خیل لاسونه ئی ددی له مېخ ، او سر څخه
 گرزول . لکه چه یو سور انگار دده په زده کښ بل دی ، اختیار گي له لاسه و ووت
 او خیل سرئی ښکته کری په رینزد بداء او اضطراب سره ئی مچي کړله .
 او یخیل لمان پانی یوه نشو . یوه سخته لرزه اورڅته دده په اندامو کښ اویدلی وه .
 په هغه حال کښ ئی احساس و کړلو چه (حبیبی) خیل لمان له ده څخه په هغه خوا
 کش کړلو او حال داو چه دا نه ده پوهیدلی . لکه چه دهنی په وجود کښ هم د (حمید) له لاس
 وروړاو څخه همداسی یوه لرزه او ارتعاش پیدا شوی و . اوله دی چهته بی اختیاره دشنج
 په حالت کښ له خیل لمانه هنی خواته غورزیدلی و .
 دواړه هک یك او حیران او ساختلی سره ناست و . (حمید) یوه خوا او (حبیبه)
 بله خوا په دوه قدمه لری فاصله کښ ولاړ او هغه ناسته وه .
 داچو پیدا او حیرانیا تر ډیره وخته پوری و زندیدله . ترڅو چه (حبیبه) له خیل لمانه
 پاڅیده او د ورده په لوری روانه شو له . او (حمید) له خیل لمانه هیش ونه خوزیدو اړهښ
 ئی ونه ویل .
 یو ساعت وروسته که څوک د (حمید) دځونی له خوا څخه تیریدی نو دده د زړه
 غږ به ئی هرو مرو آوریده .
 ده نوولی زړه ؟ او غلت ئی څه شی و ؟

❧ ۲۹ ❧

❧ ووم ټوك ❧

دشپي له مخي (مجيد) له نورو شپو څخه په وخت کور ته ورسيدو . او برابر د خپل ورور خونې ته ننوت (حبيبه) په خپله خونه کښ په يوه کار باندې بخته وه . د وي دواړو وروڼو ترديره وخته پوري پخپل منځ کښ خبرې او اتري سره کولي .

(مجيد) دهنې جگړې په نسبت ډير خپه ، او پښمانه و .
په پای کښ دواړه وروڼه په اتفاق سره د (حبيبه) د خونې خزانه ور غلل ، ورتړلې و .
دژواغزگي د خونې له منځه آوريدو .

همدا چه (حبيبه) دخپل دميره اولپوره په ورتگ باندې وپو هيدله ، په تلوار سره ځي دروازه پرانيته ، اوښکي ځي له خپلو ستر گوڅخه پاكي کړي ، اوخپل اضطراب ، اوپريشانۍ ځي هم په خو شحالي سره بدله کړه ، اود (مجيد) ترڅنگه داسي کښاستله ، چه هيڅ يوشي ددوي په منځ کښ نه وي پښ شوي .

په دې شپه هم لکه نوري شپې دې کچني کورني په گډه سره دودې وخوړله او ، چای ځي وڅکولو ، اونمونځ ځي ادا کړ او ، اوښي ښي خبرې ، اومجلسونه ځي سره وکول . مگر دتباري يو پټ عامل ددوي په منځ کښ دښې ورځي ، اوښي ترته ديدلاندې نيولي وي .

اصلي خبره موپريښوده ، اوپه بله خوا لارو :

وه وليکل چه (مجيد) په خپل هغه کار چه (حبيبه) غوندې يوي ښکلي تابعداري باوفا ښځې سره ځي جنگ کړي و ، سخت پښمانه و ، او له همدې جته ځي (حبيبه) ته ډيره دلاسا ځي ورکړله ، اوعذر ځي ورځني وغوښتلو نوته دې ښه (حبيبه) هم له زړه دده سره پغولا شوه ، او (مجيد) ددې خپلې بد خوځي دجبران دپاره يوه جوړه ډيراعلي بوتان (حبيبه) ته

له بازاره په گران قیمت سره واخیستلو، چه دهنو بوټانو له پښو کولو څخه وروسته (حبیبه)
په دی اندازی سره خوشحاله شوه، چه گڼه هېڅ څی نه وژملي، او هېڅکله نه وه خپه شوی
اوس راشه چه وگورو چه په دی ورځو کې به (حمید) باندی څه تیریزی؟

(حمید) خوار له هغی ورځی څخه راځیسی یو نوی شی پخپل وجود کېښ لیده، او یو بل ژور
احساس دده په زړه کېښد (حبیبه) په نسبت پیدا شوی و، چه دی دهنه له نوم څخه خبر نه و.
فقط د ومړه پوهیده چه د (حبیبه) د نژدی کیدلو په وخت، اود (حبیبه) دغږ دآو ریدلو
په ساعت کېښ، اود (حبیبه) په خیال کېښ راتلونځنی، بی اندازی نشاط، او محظوظت، او
خوشحالی ورته پېښېږی، او لدی شیانو ځنی دده په زړه کېښ غورځنگ، او په روح کېښ ئی
دآلو تلو علامی پیدا کېږی.

هر کله چه هغه له دی څخه زیات بل شی پخپل وجود کېښ نه لیدلو، او هم نه پوهید چه
څه وکړی؟ نوچوپ به و.

ورو ورو داسکوت، اوچو پیدائی په حیرت، او حیرانتیا باندی بدله شوه.
وروسته له هغه به ډیری ورځی دخپلی خونې په یوه کنج کېښ گوښی ناست و، او تری
تری به ئی یو لوری، او بل لوری ته کتل.

پدرومېښو ورځو کې به (حمید) له دی خپل حالت ځنی په تعجب کېښود، او ترا به ئی ورځنی
خوډه و. ولی په تدریج سره ئی داترا خوډل، او تعجب هم وړک شو، او هر چیرې به لکه
یوبت غونډی وچ کلک ناست، او ټپه ټپه به ئی یو خواته کتل.

لنډه داچه په دی روحی بحران باندی یوه هفته مېتلا و.
یوه هفته تیرید شوه. دده دروحي بحران دوړد تمامه شوه، او هغه پټ اورچه دروحي شعله ئی
اوخته شوی وه دمپد- زیاتېدو، او تودیت ئی ساعت په ساعت ډیریدو.

❧ ۳۱ ❧

اوس يوه شو چه دی عاشق شوی دی ، او په یوی داسی اوئی بلا اخته شوی دی
 چه هر سرئی غم دی ، او په داسی یوه تیاره کښ پروت دی چه « پاکئی تری ورک دی »
 او یاد ښتانه دمتل سره برابر داسی بولخی کښ ولاړدی چه « دی خواته ئی گرنگ او هنی
 خواته ئی پرانگ دی . که دی دخپلی عاشقی درد دوا کوی بر سبره په دی چه د دنیا شرمندگی
 او رسوائی او دعتبی باز خواست ورته پښیدونکی دی گویا دی له خپل مهربان ، او ښاغلی
 مشر ورور سزه (چه کټ مټ دده دپلار په منزله دی) یو خورا لوی خیانت هم کوی ، او
 که دی فکر ، او تصور پسی بالکل ونه گرزی په زړه کښ ئی د (حبیبه) د عشق داسی کاري
 غیثی لگیدلی دی چه دهنه ایستل فقط د (حبیبه) دناز کی گوتی کاردی ، او دهنه پرهار
 علاج فقط د (حبیبه) وصل دی ، اوس .

کوم وخت به چه (حمید) د خپل ورور دشفقت ، او دمرحت ، اود پالنی ، اود مهربانی
 مراتب یخپل زړه ښ گرزول ، او چه بیا به ئی دخپلی عاشقی ددی نوی درد تصور کاوه
 نو دنیا به ورباندی کرده تاویده ، او خرڅیده ، او وښتان به ئی زیځه شول او جگ جگ به
 دریدل ، اومصمم کیده به چه باید دی داچتی فکر ، او داشیطانی حرکت چه دده د مشر ورور
 په نسبت خورا دروند خیانت دی هرو مرو پریز دی .

او هر ځله ئی چه د (حبیبه) ملاحظت و لطافت ، او حسن ، او کرشمی ، او دهنی عشق ، او محبت
 په تصور کښ ورتلو ، اولیده به ئی چه له دی ځنی هم رغیده نشته نور رازار به ئی ژړل
 او غتی غتی اوبکی به ئی له سترگو څخه بیدلی ، او ویل به ئی چه خدایا څه بلادی را باندی
 اورولی ، او څه سخت تندردی را باندی غرزولی دی .

خدایا استا دخپل حبیب په لحاظ ، او خاطر سره یازما زړه د (حبیبه) له عشق ، او مینې

❧ ۳۲ ❧

خسته خلاص کړی، یازما ساه را خسته واخلي، او په شرمومي مه شرموی، اود بناغلي (مجد خان) په مقابل کښ می خیانت کارد، او متجاوز مه گرزوی .

سره له داسی راز نارو او سوړو د (حبیه) محبت، او عشق ده باندی لازیا تبده، اود هنی د مینې لمبه دده په گرد وجود کښ بلیده، اوتل به ئی سترگی دوره په لوری ختلی وی چا دیوی خوا، اوبلی خوا تیریدو په وخت کښ ئی تل وینی، او غور به به ئی ددی دغیر داوړیدو دیاره خبرو، او خپلی سوگمی به ئی رانیکودلی چه ممکنه ده دهنی خوشبوئی ئی ترسوگو شی، او ډیر خلی به دی په (حبیه) پسې همغسې زغاست لکه چه (حبیه) پخوا په ده پسې تله ازار تله، او خوا دخوا د به ئی کومه موضوع پیدا کړی هنی سره به ئی خبری او توفی کولی .

او په عین هغه حال کښ دده حرکت به له خبرو، او کلو خسته مجاوز تیدوته نردی کیدل، زر تر زره به ئی د (مجد) خبره په مخ کښ . د دواړو له لاس وړلو خنی به لری کیدلو د ورور ولی و ضیفی به د حال په ژبه ورته ویل سی (حمیده) داچتی خبالونه چه دواړو عقبی د خرابوی، او تازما خوا خوړی ورور پمخ کښ شرموی، له سر خسته و باسه ! زما دحرم په نسبت چه تاسره می ډیری ښی گڼی کړیدی، تل امین، او وفادار اوسه .

که رښتیا اوری ! (حمید) هم همدا سی غوښته، او همدا به ئی تل په زړه کښ و. مگر خوارخه وکړی، چه دده د زړه اختیار دده په لاس کښ نه وه. دده غمان، او واک دبل چا په لاس کښ او بلا اراده په دا خطر نا که کښه کښ (چه پای ئی معلوم نه ده) لویده .

دده میل، او خوا هتس همداو چه باید و د ریزی، او په دای بی سر او سامان چول او بیا بان کښ نه ئی، مگر بل یو لوی قوه دده عشق ئی بولی دی به ئی د شاله لوری قبل واهه، چه هله ! زر که لاشه ! در یزه مه !

۳۳

اتم ټوک

(حبیبه) هم د (حمید) په درد باندې اخته وه. هغې هم له دې غم رانگېزه عاصفې
 غنې (چه د عشق په نامه سره یادېږي) څه پرځه لرله، مگر دا ټی غفت، او فطری
 عصمت، او دمیره امانت، او دمیرمنی توب و فا داری، ددی په مخ کې یو لوی دیوال
 او دینګ سد په شانی ولاړو، او دخپل زړه خبرې غی نشوی ښکاره کولای. نو پخپل
 زړه کېښ به غی په پټه سره غم کو لو، او رنځ به غی ایستلو، او په خوله به غی هیڅ نه ویلو
 مگر داد پښتو دلنډې مفهوم به غی تل په زړه کې گرزولو.

پټ مین یم پټ به ژا دم

پټی به او ښکې گریو اڼه ته تو یو مه

د (حمید) خونې ته به اوس ډیره پز ورتله، مگر تل به غی خپلې کړې څخه، د د
 خونې ته کتل، او دد، گرد حرکات او سکنا ته به غی لکه یو ما هر عکاس د غور په سترگو
 سره لیدل، او د هغو عکاس غی پخپل زړه کېښ ثبتاوه چه دنه لیدلو په وخت کېښ له هغو غنې
 استفاده وکوی.

د (حبیبه) په زړه کېښ به وه چه خپل کار پسی لاړه شی مگر کار به غی له لاسه نه
 وپورته. غوښتل به غی چه له خپلې خونې غنې بهر ته لاړه شی، مگر ددی په پښو کېښ به قوت نه و
 چه پاڅیږي.

(حبیبه) هم په دوه مختلفو حسو کېښ لویدلې وه، له یوه لوري عشق اوله بل لوري
 «وظیفه» ددی په زړه کېښ سره په جنگ و، او هر یو به خپل قوت او قدرت ښودلو ترڅو
 چه بری موندنه کاندې او. (حبیبه) هغې خواته ورکش کړی. داخواړه کې په دی منځ
 ښ سرگردانه او حیرانه پاتې وه، او هیڅ نه پوهیده چه خپل لېونی زده کړی سره څه وکړی.
 که کوم وخت به (حمید) له کوره بهر وتلی و، نو (حبیبه) به دانگړ لوی دروازي ته

سرکي نیولی منتظره به ناسته وه ، چه (حمید) به خد وخت بیرته راخی. همدا چه (حمید) به تنووت (حبیبه) به دهغه له مخ لحنی تبدیلی په کور کښ به پتیده او هلته به ئی سر به دواړو لا-و کښ نیولی زار زار به ئی ژدلی .

دشی له مخی به چه دوی گرد ددودی اوچی لپاره سره تولیدل (حبیبه) به په ډیر مشکل سره خپل لځان اداره کاوه ، اوتر خپل واک لاندی به ئی ساته او په هره وسیله سره چه کیده لځان به ئی آ رام ښکاراوه . د (حمید) حال هم دگدلون په وخت کښ کت مټ د (حبیبه) په شان و . (حمید) له یوی مباحثی څخه په ئیسی تل گوری چه دښخی رنگ ئی ورځ په ورځ تغیر مومی

اومخ ئی تک زیر آ و ښتی دی او همداسی ئی دورور وضعیت هم ورځ په ورځ وړانښزی مگر په سرباندی ئی نه پوهیدلو چه (حمید) باندی څه شویدی ؟ چه ورځ په ورځ ډنگریزی او ضعف او نقافت ئی آخری درجی ته رسیدلی دی ؟ او همداسی حیران ر ؟ چه (حبیبه) ولی غمجنه ښکاری ؟ اودمخ کل ئی مړاوی بریښی ؟ اوتل ئی د لځوانی په بهار کښ دخران اثر ښکاریزی ؟ ..

په رښتیا سره دالکه امرغوندی ښکاره وه چه هم (حبیبه) په دی و ر ستونځو

هتوکښ ډیره غمجنه او پریشاننه ده او هم (حمید) ورځ په ورځ خرابیزی .

(حمید) چه خپل ورور سره ډیره مینه لرله او هم ئی ښځه ورباندی ډیره گرانه وه ددی

حال او تغیراتو له لیدلو لحنی ډیر حیران او پریشان و . دده په خیال کښ داسی راتله چه د (حمید) ډیر ښانی سبب خوبه همداوی چه امتحان ئی نزدی دی ، اودی دهغه له نتیجی څخه وریزی . مگرد (حبیبه) د خپلگان په علت باندی هیڅ نه پوهیده ، او په تعجب کښ پروت و ، او هر څومره ئی چه به دی موضوع کښ فکر واهه په درک باندی ئی نه پوهیده - د څو ورځو له فکر و هلو لځنی وروسته دائی په چرت کښ راغلله چه ښا ئی (حبیبه) به دکور له ډیر وکښاستلو څخه په تنگ شو یوی ؟ .

❖ ۳۵ ❖

ورو ورودا فکر د (مجید) په ماغزو کښ فوټ ونيولو ولی چه بل هېڅ بودایل د (حبیه) د پریښانی لپاره دده په زړه کښ نه ورتلو اویه عین حال کښ دی خبری ته ئی ډیره تلوسه وه چه هر و مړوښانی د (حبیه) د دی درد تشخیص په ښه شان سره وکړی

هغه وخت چه داوهامو سخته سیلی ، او دبدگمانی طوفان دچاروح یخیلو منگلو کښ ونیسی ، له هر لوری پریښانه فکر ونه په هغه باندي پر غل کوی او هجوم راوړی ، او هغه خیل خوراسیک خیالات ، کټ مټ دحقیقت په صورت سره وینی . ترخو چه دداسی وهی اوچتی فکر و په سبب سره ، له روحی پریښانی لځنی خلاصی پیدا کاندی ، نوله دی جبهه پوهانو ویلی دی چه انسانی روح نه هېڅ یو آفت له تردید او شک څخه زیات ضرر رسوونکمی نه دی ، اوبنایی چه انسانان تل خیل لځانونه له شک اوتردید لځنی ژغوری .

(مجید) هم په دی موضوع کښ د شک اوتردید له لاسه په لځان رسیدلی و . او آخر ئی دا خبره په زړه کښناسته چه (حبیه) فقط د کورد کارو اود ډیری ناستی دلاسه ، دسل او ددق په رنځوری سره اخته شوی ده . نواه دی جبهه ددی د علاج په تدبیر کښ شو .

له یوی خوا د (حبیی) کورنی کارونه دو مړه ډیر و ، چه یوه شپه هم له صبا نه تر یوگایوری وزگاره نه وه ، اوله بل لوری (مجید) هم نه شو کولای چه خپله ښځه یواځی بی له کوم محرم څخه پرینږدی چه چبری لاده شی .

دامشکلات زړه منځه وړک شول . ولی چه د (مجید) په زړه کښ دا خبره هم ټینګه شوی چه (حمید) به هم دامتحان له هاره لځنی خپه وی ؟ او شپه او ورځ ئی د خپلو سبقو په تکرارولو او گردانولو سره خپل ماغزه گر زولی ؟ او داضعف اونا توانی هم له ډیر و مطالعی اود زیار ویستلو په سبب ورپښه شوی ده ؟ نوله دی جبهه (حمید) ته هم گرزیږدا اوتفريح په کار ده .

یه دی خبره باندی خبر نه و ، اراده یوهیدو چه کشر ورورئی (حمید) له دیرو ورورئو
راښی له لیکلو ، ارلو ستلو ، اوسبق ویلو لحنی بیزار شوی دی ، او داضعب ، اونا توانی
او پریشانی له بل لوری ورته رښه شوی ده .

خبر ! (حمید) داسی یوقصد ، او اراده وکوله چه له دی په وروسته به دصباڼی اویگانۍ
له مخی (حبیبه) دده له کچنی ورور (حمید) سره لږ څه بهرته درومی ، او وروسته
له نه گردش او تفریحه به دواړه بیرته سره رادرومی .

گویا (حمید) پخپل خیال کښ په یوه غیښی دوی نښی ویشتلی یعنی غوښتلای چه په دی
وسیلی سره له بوخوا (حبیبه) له پریشانی او گوښی توبه لحنی خلاصه کاندی ، اوله بل لوری یی
په زیږد کښ خپل ورورته هم (چه په خپلو سبقو کښ له دیرو زما و ستلو څخه نالکې زه شولای)
خه تفریح ، او فهم غلطی ورکړی ، او دا کار دده په نظر ډیر ښه ښکاریدو .

یوه شته به داسی حال کښ چه (حمید) پخپل تور کښ په ظاهر سره په مطالعه کښ مشغول و
یعنی کتاب یی پخپل مخ کښ پرانیټلی ، او ورته کتل یی ، مگر فکر یی لکه یو وحشی مرغ
د کتاب له تور یو لحنی په تښته ، او په یو بل عالم کښ الوتلو ، (حمید) ور باندی ننوتلی ورته
وئی ویل :

زما جان ! دومره زیاته مطالعه مه کوه ، چه روغتیاته دی ډیر نقصان لری ! وروسته
له دی څخه لږ ساعت چوپ شوی ، او په چرت کښ تللی بیا په خبر و شوی (حمید) ته یی وویل :
زما دسترگو توره ! پا څه نن شپه د سینما سېل ته لاړ شه ، چه پاه د غلط شی !
اگر څه (حمید) هیڅ نه غوښتلو چه له کوره بهر شی
مگر دلږ څه فکر وهلو څخه په وروسته ، دخپل دوړور له دی خبری لحنی خوښ شو ، او په زړه
کښ یی دا خبره تیره شوه ، چه دی مشغول تیاتر می تراوسه پوری پام نه وه شوی ، ولی زه
تل بخواله دینه چه د (حبیبه) د مینۍ لمبی زما په وجود کښ نه وی بلای شوی ، د سبق په ویلو

۳۷

به بخت وم ، اوفقط خوخلی سینما ته تللی یم ، او اوس دادی چه د (حییبه) دعشق په اورکښ
سوزم ، راشه چه نن شپه سینما ته لارشم ، که خدای کړی وی کوندی چه هلته می پز څه یام
غلط شی .

نوزر یا خیده ، او دریشی ئی واغو سته ، او له خپلی خو نی لځنی بهر شو . که گوری
چه (حییبه) هم خیل کالی آغوستی او ځان ئی سنبال کړی ، دانگړه مخ کښ بهر وتلو ته تیار ده .
(حمید) ددی منظری له کتلو څخه نژدی وچه پیهوش شوی په مخکه وپړزی ، مگر په ډیر
مشکل سره ئی ځان و نیولو ، مگر بیا هم دده په وجود باندی لېرش ښکاره و ، او غاښونه
به ئی یوه بل سره لگیدل ، او لښکیو کښ ئی درېزیدیدا اثر معلومیده .

په عین همدی وخت کښ چه (حییبه - او - حمید) دواړه په حویلی کښ سره یوځای کیدلو
(حمید) هم ددوی تر شار سیدلی (حمید) ئی مخاطب وکړ زاره چه «زویه ! (حییبه) هم ځان
سره سینما ته بوزه ! .

دی لنډی گنډی جملی په (حمید) باندی خوراعجیبه تاثیر و نه وغورځول ، او دی ددی خبری
له آوریډو لځنی په داسی یو حالت کښ ولویدولکه چه دا ورعتی غټی سکرو تی دده په سر
او ځگر کښ لویدلی وی .

بیا مخکه ور باندی گرده و خر خیده ، او په سر کښ ئی سخت دوران پیدا شو ، او که په دیوال
باندی ئی تکیه نه وی کړی ، هېڅ لری نه وه چه لښکس ئی خوړلی ، او لویدلی به و .
نا خپه دده په زړه کښ دا خبره تېره شوه چه بیا ئی زما ورور به زما له دی معاشقی
لځنی خبر شو یوی ، او اوس ئی زما درسوالی لپاره دانقشه روغه کړی وی .

زړه ئی غوښته چه یوه بی ترا چیغه ووهی ، او په ډیره زاری ، او خواری سره دا حقیقت
خیل خوا خوړزی ورور ته (لکه چه دی) هغسی رنگه خر گند کاندی ، او دخپلی دیگنا هی
او ځان ژغورلو په نسبت دده په مخ کښ قسمونه و خوری ، او ولوری .

مگر بخیرالدى خخه چه دى خيله خوله و خوزوى (مجيد) و داندى شوى له جيه لى يوشل
ر و يگيز نوته و يستلى ، اوده ته ئى ور كر او، اويه يود معمولى لهجه سره لى ورته وويل
چه « داهم واخله » .

ددى وضعت ، او خبرى خخه فى الحال (حميد) و پوهيد و چه ورور لى لادده له عاشقى
لخنى خبر نه دى .

سمد لاسه يوه بله لويه وسوسه ، او سودا - ده ته ور پيښه شوه ، او هغه داوه چه كه دى
او (جيه) په دى ته تياره شيه كښ له دى لايه عين تر سينما پورى لادشى ، او بيا په سينما
كښ يوه موده سره يو لځاى كښيښى ، او بيا له هغه لايه په نيمه شيه كښ سره بيرته را درومى
مبادا چه له ده لځنى چپ له شريعت ، او انسانيت خخه كوم حركت صا در شى ، او لځان دد بيا
او آخرت په شرمو باندى و شرموى !

هغه غوښتل چه دخيل ورور په نسبت وفادار اوسى او دده حركت ته ترخو لى چه عقل او فكر
په سر كښ وي گوتى ورنه ودى ، مگر پخپل ياغي زدكي باندى ئى چندانى داوښه نه لرله .

هو ! دى پوهيده چه انسانى رو ح د عشق او د بهيمى قوى په مخ

كښ ډير كمزورى او ناتوانه دى . اود هوسو او خوا هشو په مقابل

كښ كټ مټ د يوه مياشى په شان د سختى سيللى په مخ كښ دى .

اودا خبره ورته معلومه وه چه هوس لرونكى زړه و حشى غرخى

غوندى له اسلامى او امرو او اخلاقى تعليماتو لځنى در ذ ائلو

ورشوته تښتى .

❖ ۳۹ ❖

نوله دی سببه د (حمید) زړه نه و ، چه (حبیبه) سره یوځای له کوره ووزی ، څکه
چه پخپل ځان باندی ویریده ، چه واک ښی له لاسه بهرنشی ، اودامانت داری او دوفاداری
له حدوده ، بهریل کیننډی .

همداو هغه لاس ښی چه دنوټ دا خپستاو لپاره غز ولی و ، ور بیرته ښی ږی لو ، او
په لږزیږدلی غز سره ښی ورته وویل : « نه ! زده نه ځم ! » .

(حمید) ورته وویل : « نوکالی دولی واغوستل ؟ » .

اگر که دا سوال ډیره یوه عادی او معمولی خبره وه ، هر کله چه (حمید) خپل لاس
او ښی په دی ځای کښ ورک کړی و ، هرڅو مړه ښی چه په خپل فکر او ماغزو باندی زور
واچو لو ، چه دخپل دنه تگ لپاره کومه بهانه او پلمه جوړه کړی و ښی نشوی
کولای ، فقط دو مړه ښی په زړه کښ تیره شوه ، که په دی موضوع کښ
څه زیاتنی خبری وکړی ، نه چه داپته خبره ښی ښکاره ، یا ښی ورور ور باندی بد گمان شی
ناچاره ښی بیا لاس ورووړد کړی نوټ ښی ور ځنی واخیست اوله (حبیبه) سره یوځای له
انگړه ځنی ووت .

(حمید) د کوشی تر آخره پوری له دوی سره لاس او هلته ښی په ورو چه (حبیبه)
یوه نشوه خپل ورورته وویل : « په داسی یوه لاره تر سینما پوری لارشی چه په هغی لاری کښ دخلقو
بیا او بل کم وی ، اوتاسو په هوسانی سره لارشی اوراشی اودتگ په وخت کښ د تل
(حبیبه) ته پام وی . »

دی خوارنه پوهیده چه هغه پخپل لاس وازده پيشوته و سیار له ښی اور د بارودو تر خوا
ولکولو ۱۱۱ اورنده شوی تښه ښی پخپله پښه ووهله ۱۱۱

څه به وکړی شی د دنیا فانون همدا سچلیزی ، اوسړی د داسی کار وپه فلسفه باندی نه پوهیږی .

دخاڅو عادت په دی باندی جاری دی چه له قضا او قدر ځنی شکایت
و کړی او د بد بختی او مصیبت په وخت کښ له فلکه پټی ولری
مگر په دی باندی نه پوهیږی چه تن د خطر او مه انسانان خپلو ځانو ته
پخپلو لاسو سره تاوه وی. او هر هغه بد بختی او مصیبت چه نن چاته
پینږی د هغه غفلت او د بی پروائی نتیجه گنله شی چه پرون ئی
کړی وه .

(حبیبه) او (حمید) دواړه سره یوځای له کوڅو او بازارو ځنی تیریدل ، اویه ټولو لارو
کښ په چوپه چوپټیا سره روان وو ، او یوه هم له دوی څخه شو نوی له خوځښت
هرکله چه له لوی بازار څخه چه هلته د یراز د حال و تیریدل ، نو دواړه سره رد
شول ترڅو چه یو بل سره غلط نشی .

(حمید) د (حبیبه) په نژدیکت سره پخپل وجود کښ د اسی یو ارتعاش او اضطراب
محسوساوه چه له نشاط او د یرخو اند ځنی روغ شوی و .

دا احساس چه مرکب واله عشق او اضطراب ، ار له ویری او تفکر څخه ، (حمید) ته ئی
دند او جزر ، یا قبض او بسط ، یا خوف او رجا غوندی یو حالت بڼلی و .
(حبیبه) ته به ئی چو کتل د عشق لمبی به ور باندی بلیدلی .
د د نیا رسو الی او د آخرت د پوښتنی خیال به ئی چه کاوه ، و یرید .
خپل ورور ته به ئی چه فکر کاوه اضطراب به ئی زیاتید .

❖ ٤١ ❖

که به لږ په دی بده مسئله کښې بحیر کېد . نو له حده زیا ته ائد پښه او خو را ډیر .
ویره به ور ته پیښید .

دا گرد مختلفه احساسات سره غوندې شوی ، په ده باندې یو عجیبه حالت
طاری شوی و چه له لږو یا نو او شرایا نو سره ئی فرق نه کېد لو . لکه مست
شو یو او پیڅود انو غوندې په لاره تلو . خپل واک ئی په لاس کېښه و
خو خللی ئی له نورو تلو نکو سره ټکر و خود لو یو خللی نژدی و چه سخت په ټکه باندې
ولگیزی سر ، یا ئی اور میز مات شې بل خللی ئی یا یو سخت کنگس و خود لومگر آفرین
دوی په (حبیبه) باندې چه میرانه ئی وکو له ، اوز ر ئی له لاسه وښو لو او ویری ئی
نه ښو دلو چه و لو پزی . . . او که چیری په هغه سر ک باندې چه گر د یه ډیر و
او پلنو پلنو تیزو باندې فرش شوی و ، لو یدلی وی ، مړ به و .

ددی حالات له کتلو څخه گردو تلو نکو ، دی مېر نی ښځی ته تحسین او آفرین وو یلو
او دی سړی سره ټو لو کسا نو همدردی کو له ، او ویل به ئی چه خدای د دی ښځی ته
خیر او برکت ور کړی چه داسری ئی له مرگه ځنی خلاص کړ لو .

وروسته له دی څخه چه د (حبیبه) یاسته لاسونه دده په وجود باندې ولگیدل ، او هغه
له نژدی څخه ددی په بوی باندې متحس شو ، نو پږ څه په خود شو ، مگر دده په گردو
اعضا ، او پلو باندې داسی یوی بیقی شراری نفوذ ، او جریان لرلو چه له خو شحالی
او نشاطه ځنی روغ شوی وه ، په بله ژبه دده په وجود کښې دارازی وضعیت پیدا شوی و
لکه چه دنری وېزمی له تیریدو څخه دیولوی تالاب په مخ کېښ له او بولځنی کمی کمی
حیی پیدا کیزی .

اوس نویا د ټنگیدا فوه دده په وجود کښې نه وده پاتی ، او واک ئی بیاله لاسه وتلی و .
ولی چه ییائی پخپل زده کښې هغه دده بوله بله مختلف احساس لېد او چه عبارت دی له عشق

اومینی ، او وفاداری ، او وظیفی څخه ، اولږڅه شپه تیره نه وده ، چه بیا هغه دواړه احساسات
پخپلو منځو کښ په څنډه شول ، اودهغه په وجود باندی بیا هغسی د مغلوبیت یوه منظره
ښکاره شوه ، اوبیا یی اراده له لاسه ووتله ، او نه پوهیدو چه دده په ما غزو باندی څه
تندرو لویدو ، چه دی هېڅ نه پوهیږی ، چه څه وکړی ، او په کومه لار شی .

دی خوار په دی حالت کښ لکه هغه ناز که ښه یا تنگی وچ وایته ، چه دستخی ندی
سبلی د جریان په مقابل کښ پریوتلی وی ، واقع شوی و ، اوبی واکه قد مونه به یی آخستل
؛ و (حبیبه) سره لکه یو بیپوش شوی سړی څنگ په څنگ تلو ، او دتلونکو په ډله کښ به یی
ډیر لځلی له نورو خلقو سره ټکرونه خوړل او پرته له دی څخه چه کله به یی ښه ، او کله
به یی لاس ، او کله به یی ، اوزه او کله به یی سر ، او ټبر ، اوشاپه ځینی شیانو باندی لگېدل
او خوږ بدل به ، اوبل لاس یی کلک د (حبیبه) په ناز کو منگلو کښ نیولی شوی و ، چه نه یی
پریشوده چه ولویږی ، نور په بل شی باندی هېڅ نه پوهیدو .

(حمید) پدی وخت کښ په یو مرموز : اوجېهول وضعیت سره اخته دی . فکر : اوبال
ی دی زیات خراب شوی دی . دحاکمی قوه ورته ورته ده . عقل ، اوبه هغه تری هیره
شوی ده . دماضی ، او دحال ، او دمستقبل خبری ټولی دده په ما غزو کښ سره غوندی شوی
دهغه په مخیله کښ یی یو عجیبه معجون ، او مخلوط روغ کړی دی ، چه دی خوار دهغه په سر ، اوبر باندی
هېڅ نه پوهیږی ، اورد ، اولودن تری ورک دی . فقط په دی تپه تیاره کښ یی کاه کله دخپلی
دمور (فاطمی) اودخپل ورور د (مجید) ، او دخپلی د محبوبی (حبیبه) شهره لیدله
اوپه تیره د (حبیبه) مخ دده په نظر کښ داسی ښاڼسته بریښیدو چه په هغه باندی درنا یوه
پرده (لکه چه کله کله له سپوږمی څخه چا پر دنور شپول لیده شی) لویدلی وی .

(حمید) په داروحی شور ماشور او غوغا کښ په خپل وضعیت ، او موقعیت ، اوتکلیف
باندی هېڅ نه پوهیدو ، تردی چه پدی باندی هم نه و خبر چه دی ولی نن شپه له کوره

﴿ ٤٣ ﴾

وتلی دی ؟ اودا غیر مترقبه لطف، او مرحمت د (حبیبه) له لوری دده په نسبت ولی بنندل کیزی ؟ اودی څرنگه له (حبیبه) سره څنگ په څنگ، اولاس په لاس روان دی ؟ .

د سرک په ار ته کښ چه هلته دخلقو پیر و بلږ و او رڼا ډیره لویه (حبیبه) ناچاره شوه چه (حمید) و دروی ، او په سداغی کاندی، نو وروسته له پښه نیو او څخه ئی (حمید) ته وویل : « زما عزیزه ! بلږ ځان بید از کړه چه چیری ونه لویزی ، اوکوم ځای دیاخوژ نشی او که د طبیعت ډیروران وی . رازه چه د سینماله سیل ځنی تیرشوی بیرته کورته لاړشو » . سبحان الله ! ددی خبری یو عجیبه اثر په (حمید) باندی ښکاره شو، او سداغی په خوب ویده عقل، او پوهنه له خوبه ځنی وینه شواله، او په رفو سترگو سره ئی ولیده چه د (حبیبه) تر څنگ لاس په لاس مخامخ ولاړدی . سداغی دده د ورور خبره هم د ده په مخ کښ ودریده ، او زرغی بیا له حبا، او وفا، اودامانت له سیه سترگی پټی کړی . چه (حبیبه) سره سترگی په سترگی نشی ولی چه (حمید) ډیر یو مسلمان، او باحبا، او شرمناکه څلمی و . مگر په دی ډنډ کښ د عشق او مینې له لاسه لویدلی و ، نو ځکه چه بلږ څه پخود کیده د خجالت ، او دشرمندگی احساس ئی په وجود کښ له وراښکاریده .

ومو ویل چه مینی، او و ظیفی د ده په روح کښ جنگ او شخړه سره اړله . یعنی د (حبیبه) مینه ، او د ورور ولی وظیفه .

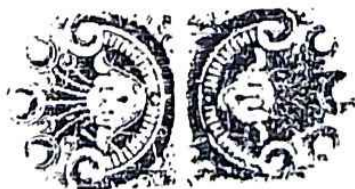
هرکله چه مونږ غواړو چه زمونږ ښاغلی لوستوونکی په دی موضوع باندی په ښه ډول و پوهیژی ، نودلته یو تشبیه یا یو مثال راوړو ، او هغه دادی چه دلته د مینې مجسمه ، عبارت ده د (حبیبه) له وجود څخه ، او د وظیفی مقصد ، مطلب دی د (حمید) له ذاته ځنی گو یا چه دادواړه کسان ، دمېدم پر له پسې د ده په زړه کښ ښکاریدل ، او بیا پتېدل .

د (حمید) خیره به ده ته په وظیفه پیژندلو سره توصیه کوله ، او خپل محبتونه، او روزنی او شفقتونه به ئی ور په یاده ول ، اوله ده څخه ئی د وفاداری اودامانت شماری انتظار لرلو

د (حبيبه) خپره چه دده به نظر كېن ښكار يده په خپل عجب قدرت سره به ئي نور هر شي دده له ياده ويستل .
 او په دې وخت كېن به (حميد) دهغه تېزې به شان وه چه په سخته گرمي كېن ديو خړ راينغو
 او بو دكاريز دويالي به غاړه و لاروي ، او غواړي چه له هغو او بو لځني لېږڅه وڅكي او خپله تنده
 پرې ماته كړي . همدا چه او بو ته لاس وړاندې كړي سمد لاسه يو سړي راشي
 او پرې ئي نژدې چه او به وڅكي ، يعنې په مجرد ددي چه (حميد) غوښته چه (حبيبه) ته گوڼي
 وروړاندې كړي ، في الحال دده د ورورمخ ورپه ياد يده .

بالاخره (حميد) منلوب شه ، او وظيفي دميني په مقابل كېن مقاومت ونشو كولى ، او د
 لځمي توب احساساتو گردنور شيان له منځه ورك كړل .
 (حميد) اوس په ډيرو بدو خيالو باندې مشغول دى ، اولنگه هغه كسان چه دتې به حالت
 كېن پرته پرته ويل كوي ، دى هم په چټي چټي فېر و كېن پروت و ، او هره گړي به هر هر شي دده
 په زړه كېن گرزيدل ، او دلاسه ئي نه وه پوره چه دافضل خيالات له خپل ځانه لرې كړي .
 په همدې خيالو او اندېښنو كېن ډوب دسينما دروازي ته ورسيدل ، او (حميد) د(حبيبه)
 په قو مېل او اشاره سره بيا له خپل چرت لځني وتلى او زر ئي دسينما داوولى درجي دوه ټكټونه
 اخستې او دواړه سره لاس په لاس دسينما په خونه ورننوتل .

❖ ٤٥ ❖

❖ نهم توك ❖

(حبيبہ) موہيرہ کرہ ، رالحی اوس وگوروچہ ہفہ خہ حال لری ؟ ..

(حبيبہ) ہم د(حمید) پہ شانی پہ یو عجیبہ کشکش اختہ وہ .

مگر بندھنی داسی یو خاصیت لری چہ دخیلو احساساتو پہ پتہ و لو کبش

لہ نارینؤ حنی ډیری بنی دی ، او په دی کار کبش یوہ خاصہ مالکہ

لری . د بندھنی ضمیر د سمندر بی پایانہ سیند غونډی دی چہ ډیر

طوفانونہ ، او موجودہ پخیلو ژور وړو ځایو کبش ساتی او په مخنی هڅ

یو اثر ہم نہ بنکاریز ی په میاشتو او کلونو کبش رنځ باسی او

زحمت په ځان آخلی ، مگر خپلی شو ندی ہم نہ خوځوی . په

راز راز تکلیفو او ر ږرو باندی اختہ وی ، ولی ددی له خولی

حنی یو آہ ہم نہ ووزی .

(حبيبہ) ہم عاشقہ شوی وه . رنځ به می ویسته ، زړہ به ئی له غمو څخہ ډک و ، مگر به

خو له به می هڅ نہ ویلی لکه چہ داهم وظیفہ شناسہ وه او له وفاداری او امانت داری حنی ډک وه .

بولوی تفاوت او فرق ددی او د (حمید) به منځ ښه هماغه تو پیر وه چه دینځو
 او نارینه په احساساتو کښ تل لېده شی ، او مونږ هم هغه ته پاس اشاره وکړله ، او تر اوسه
 پوری پوهان ددی تفاوت او تو پیر په حقیقت باندی نه دی پوه شوی او که کومه ورځ هغه
 تیاره تمکي باندی رڼاواو پزی ، او داتوره وریځ دېرش د ژوندون له مخی ځنی ور که شی .
 نوالته انسانان به یوقده نور هم د سعادت او د نیکبختی په لوری دروسی .

اگر که په درو مېنیو ورځو کښ د پیر شانی نښی د (حبیبه) به خبره کښ لېدی کیدی ، مگر دانښی
 به دومره نری او ناخیزه وی ، چه هېڅوک به د هغو په لېد او د هغی په هغه درد باندی
 چه ددی په زړه کښ پروت و ، نه پوهیدل . او چپ له دی څخه که به څوک د (حمید) حرکتونه
 خیر کیده ، ښه به پوهیده چه (حمید) د عشق لمبو و هلی دی .

هو! (حبیبه) هم د (حمید) په درد باندی اخته وه . او د هغه په شانی غوښتل چه به خپل
 اسلامیت او امانت او وفا باندی ټینګه ولاړه وی .

بند ! اوس ددی خبری ځنی مخ آړوو ، اوسیماته گورو چه هلته څه پیښیږی .

هغه فلم چه په دی شپه ښودل کیده ، دعا شتی یو د پیر ښائسته فلم وه ... یوه گاد پوان یوه
 ښائسته ښځه پخپلی گادی کښ کړا کړی وه او د سفر په منځ کښ گاد پوان په دی ښځه باندی
 عاشق شواو په هغه هوټل کښ چه دوی د شپې له مخی ښکته شوی وو ، د آشنای تاریی ورسره
 و غږاوه ...

(حمید) ددی برخی په لېد او سره بالکیل ښی واك شوی و ، او دده احساسات داسی
 خوځېدلی و چه نودی و هملته (حبیبه) ته لاس ور واچوی او په غیز کښ ای و ښی لکه
 چه په دی قصد سره له خپل لایه هم و خوځید او مگر په مجرد پیاخید لودده فی الحال خراغوه
 بل شول اودی هم بیرته کیناستو .

❧ ٤٧ ❧

د بلی پردی تر شروع کید او پوری ئی په ډیر دقت او په خبر خیر (حبیبه) ته کتل مونږ
نه پوهیږو چه په دی وخت کې ئی څه خیال پلورونه پخول، او په کومو کومو چرتو کې ئی ډوب تللی و
فقط دومره پوهیدی شو چه د لځمې توب تر تاثیر لاندی بالکل راغلی او نور گردشيان ئی هیر کړی و....
په دوهمه پرده کې د گادیوان معاشرت له هغی ښځی سره شروع شو او په بله شیه
گادیوان د هغی ښځی په چیرکت پریوتلی ددوی د ناستی او د ملاستی منظره لیدونکو ته ښکاره
شوه او وروسته له هغه ځنی بیا خراغونه بل شول.

ښاغلی^۹ لوستونکی پخپله تصور کولای شی چه ددی مناظر و دلید او په وخت کې به (حمید)
په څه فکر کې و، او د (حبیبه) به څه احوال و. لکه چه دواړه لعلیان، او دواړه عاشقان، او دواړه
معشوقان واقع شوی و، او اوس هم څنگ په څنگ سره ناست دی، او داسی پښی ته هم گوری.
(حمید) بچاره د شیطان په لاس کې ولویده، او نور د مقاومت طاقت ور ځنی وړک شو، اوس
دو ځینی دیږندلو فکر دده په زړه کې هېڅ نه را تللو، او غوښته ئی چه زړ تر زړه د سینما له خونی
څخه ووزی. مگر دواړه بی سده شوی و چه دخوژیدو طاقت ئی نه درلود، نولواچه هغسی
ناست باتی شو. بیا خراغونه مړه شول، او د سینما بله پرده ښکاره شوه په دی پرده کې د عشق
او عاشقی بدی فسی، او خرابی پښی خر گندی شولی، او د گادیوان د هغی بد بختی، او تبا هی
مناظر و ښودل شول چه هغه ته د شهوت پرستی، او عاشقی له لاسه ورپښ شوی و.

هغه ښځه ئی له لاسه ووتله هملک ئی په ښځی، او دواړو کې مړه شو، دی پخپله در په در، خاوری
په سر شو، او پای ئی معلوم نه شو، چه چیرته لاړ.

(حمید) په داسی چرتو کې ډوب و، چه دی برخی ته ئی هېڅ فکر هم نه و، او هېڅ یوی ته ئی پام نشو
او که ددی فسی آخر ته ئی فکر شوی وی، نوالته دده د عشق تود والی به لږ یده، او ددی
مولنا که هنگامی په لید او سره به ئی سترگی غړیدلی وی مگر هېهات او افسوس!

دسینما نمائش ختم شو ، او گرد خلق بهرته ووتل. دوی هم له سینما څخه ووتل. خلق
له له هز لوری ته تلل ، او دهر چا تلپو اوو چه زرکورته ورسیزی مگردری دواړه وچ
کلاک یخیلو لځایو کښ ولادوو . مونږ نه پوهیږو چه دوی به څه فکر کښ وو ؟ او کومه اراده لری
در لو د له ؟

لکه چه (حمید) دخپلو عواطفو په مقابل کښ مغلوب شوی وی ، او غواړی چه دخپل
عشق اظهار (حبیبه) ته وکړی . مگر خجالت داسی . که رښتیا وویل شی هم ئی خجالت ویسته
او هم ویریده .

ولی چه د (حبیبه) له زړه څخه خبر نه وه ، او نه پوهیده چه هغه هم یخیل زړه کښ دمنی
په درد باندی اخته ده ، او دده د عشق سکروتنی دهغی په زړه کښ هم لویدل دی .
دویری سبب ئی داود که څه ووائی ، ورو به ئی دده په حال باندی خبر یزی ، او پته راز ئی
ښکار یزی ، او په شرمو باندی شرم یزی ، او ددی خبر ئی له تصور څخه په ځان ریزدیده .

له بل لوری ئی غوښتل چه دخپلی معنوقسی په نظر کښ خپل ځان پو لوی ، او بافضله سړی
غوندی ښکاره کاندی . نو ددی جهاتوپه سبب ئی نشوی کولی چه دخپل زړه په خبره ښکاره
کړی ، او بر سیره په هغه زړه ئی نه غوښته چه دخپل دور ور په نسبت سره خیانت وکړی ، او له
گردو څخه بدتره داخبره وه چه که دی دخپل عشق ، او دپنی اظهار وړی ، ممکن وه چه بیا به د
(حبیبه) تش کل هم لاس نه ورکوی ، او بیا به ددی د عشق په لمر کښ لازبات سوزی .

لنډه دا چه (حمید) به هغه حال کښ چه در نځور انوپه شان څښکیده ، اوله خپل حاله خبر نه و
(حبیبه) سره څنک په څنک دکور په لوری روان شه .

کور ته ورسیدل (حمید) ددوی په انتظار کښ ناست و . سم دتیر و شیو له اعدت سره
نن شپه هم دهغوی دود دی په گنده سره وخور له شود ، او جای وځکل شو . وروسته له هغه
ځنی (حمید) خپلی خوننی ته روان شو ، او حال داو چه هغه په دغه شپه داسی بد حال درلود
لکه چه په خوب کښ دکا بوس عارضه ورپښه شوی وی .

❧ ٤٩ ❧

نیمه شپه تیره چه د (حمید) چیغی پورته شوی ، ناری سوری به می وهلی (مجید) چه د (حمید)
داشورا و ماشورا و اورید . سمدلاسه د خیل خوب له لځایه یاخېدلی د (حمید) خونی ته ننوت
او پښته می ور لځنی وکوله چه « هلکه ولی ژدی ؟ » چه گوزی (حمید) پخپل چیرکت باندی
اوژدغریدلی اوژدل می .

(مجید) چه تراوسه پوری خیل ورور په داسی یو حالت کښ نهو ، لیدلی ، له دی وضعیت
خخه ډیر خفه ، او متعجب شو ، او راز راز پښتی می له (حمید) لځنی وکولی (حمید) د گردو
سوالو په لځواب کښ ، اک همدا یوه خبره کوله : « نه پوهیږم ، په لځان ناروغ یم چتی چتی
خوبونه وینم . نو هرکله چه (مجید) ورباندی ډیر اصرار وکولونو دا لځواب می ورته وو یلو :
« مور می په خوب کښ ولیده ، او دهمدی لپاره په ژدا شوم »

دا خبره د (مجید) په زړه کښ کیناسته ، او بیرته خپل کورته لاړ شو .

اگر که په دی وخت کښ (حبیبه) هم ورو ورو ژول مگر (مجید) چه د خیل ورور
په فکر کښ دو ب تللی و ددی ژداته می یام ونشو ، او که ددی په ژدا باندی هم پوهیدلی وی .
نوهرو مرو به له دی پته روحی ارتباط لځنی خه نه خه خبریده .

هو ! په رښتیا سره که داسی کیدلی چه (مجید) ددوی په اصلی درد باندی پوهیدلی وی
او ددوی د اصلی رنځوری تشخیص دده له لاسه پوره کیدلی ، نو به داغم راوړونکی فسه
داسی نه پیښیدله او بل کوم شکل به می لځان ته غوره کړی و . مگر سړی خه ووانی :

د جهان حادثات پخپل تگ کښ ډیر چابک او گړندی مشغول دی

اودده اودهغه اودنورو کسانوله خاطر ه دخپل دتگلارنه چپوی

لکه چه انسانان د جهان د حوا دثو په مخ کښ کت مت داسی دی

لکه دونی هغه وچی او سپکی پانی چه دمنی په وخت کښ ئی باد

هری خواته آلو زوی .

داسه تیره شوه ... (حمید) په ښکاره سره آرام و... مگر دننه په زړه کښ ئی اندېښنه

په زیاته شوی وه .

غم او اندېښنه داسی یو خاصیت لری ، چه دهنودز یا توب او شدت په وخت کښ غمجن سړی

په ښکاره سره دیو آرام او عاجز او چوپ سړی په متر له ښکاریزې .

بلی د دده د عشق اور ساعت په ساعت زیاتیده ، او دده د هغه په مقابل کښ غیر له صبر او

طافت څخه بله کومه وسیله نه درلودله .

انتظار ئی ویسته که کومه مناسبه موقع په لاس ورشی ، اودی دخپل د زړه په خبره خپلی

محبوبی (حبیبه) ته ورښکاره کړی . اودی په دی باندی نه پوهیدد چه (حبیبه) لاله یخوا

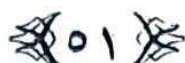
لځنی خبره ده چه د هغی د مینې غشی دیر په ښه شانی دده د ځگر په نینه لگیدلی دی .

د ښه خو لطیف احساسات ، د برق د جریان په شانی د نارینو د روح په تیاره

کښ خپل نفو ذ آچوی . او په یوه کتنه سره ددوی په عواطفو باندی

پوهیږی ، مگر د ښه خو په حال باندی پوره پوهیدل ، او ددوی د

په پته مینې او عواطفو لځنی خبریدل په ، کلو کلو انسانانو ته ممکنه نه ده .

په همدې صورت سره ډيروخت تېر شو ... د امتحان ورځې په سرور سېدلى . (حمېد)
 اړوچه دورځې له مخې له خپل كوره بهرته ووزى . اوددى يواځې توب په وخت كېن (حبيبه) ته
 ممكنه وه ، چه دخپلې خونې يو كنج كېن مخ په ديوال كېنې ، اوله خپل ځان سره كېدلى ، او
 له خپلو سترگوڅخه اوښكې توبلې كړې .

د (حبيبه) له دې احساساتو او عواطفو ځنې (چه پدې ورځو كېن لى لرى ، او دخپل
 د زړه دمېنې په پټه لېبه كېن سوزى ، اود محبت د غم په كړانو كېن و ريتېزې او تليزې)
 ممكنه نه ده دمونږ قلم لكه چه ښايي هېسې څه وليكلې شي ولې چه د ښځې احساسات او عواطف
 داسې مبهم او مرموز او نامعلومه وى ، چه هېڅو ك دهنو د ښكارولو ، او په هغو د پوهېدلو
 توان نه لرى .

دموسېقى په يوې سندرې - د ساز او سرود په يو مجلس - د يوې نقشې په ښائيت - د يو شعر
 په لطافت - د يوې منظري په وضعيت او بالاخر د يو دولت په سياست باندې پوهېدل آسان
 دى ، مگر د يوې ښځې د زړه په اصلي مطلب باندې پوره پوهېدل ، له دغو كړوڅخه خورا
 سخت او گران كاردى .

❧ لسم ټوك ❧

ناځايه (مجيد) ته يوسفر ورپيښ شو اگر که د (حبيبه) اود (حميد) لری والی به ده باندی
 ډیر سخت تیرید . مگر سره له دی دده تگک دیورسمی حکم په سبب سره ضروری و .
 ولی بیا هم خوشحال وچه دی په کور کښ لکه (حمید) غوندی یوسر پرست ودرور لری
 چه دده په نشتوالی کښ ، به هغه له (حبيبه) سره وی ، اوهم به د کور سرپرستی په ښه شانی
 سره کولی شی او پدی واسطه به د کور له لوری پوره ډاډینه لری .

هغه دخپل د سفر لوازم تیار کړل . او په هغه ورځ چه له کوره وخوځېده (حمید) ئی ځان سره
 تر موټر ځانی پوری بیولی . هلته ئی تر ډیره وخته پوری له هغه سره خبری اواتری وکولی
 اوله اوله تر آخره پوری ئی په خوځوځلی د (حبيبه) په نسبت سره په هغه باندی سپارښت وکولو .
 (حمید) هم ده ته وعده او ډاډینه ورکړه چه له دی لوری بالکنی خاطر جمع اوسه چه زه به زیات
 کوشش وکړم ترڅو چه (حبيبه) خفه نشی او (ستاسو نشتوالی په هغی باندی څه تاثیر ونکړی) .

د دنیا لوبی په دی اندازه سره خندا راو ستونکی او په عین

حال کښ ژړوونکی هم دی چه انسان د هغو په مقابل کښ نه پوهیزی

چه وځاندی ؟ او که وژادی ؟

(مجید) په سفر روان شو . او وروستی خبره ئی همداوه چه «روکیه ! په حبيبه باندی
 د باید ډیر پام وی ، حمیده !» . (حمید) هم د ده په جواب کښ په ډاډینه ښوونکی لهجه سره
 وویل : «ددی له لوری څخه پوره خاطر جمع اوسه مجید لالا» .

څه وخت چه مو قرراهی شو (حمید) تر ډیر د وخته پوری هلته ولاړ، او په موټر پسې او دهنه دوړو ته گئی کتل، هر کله چه دهنه موټر گر دی علامی او نښی دده له سترگو لځنی پناه شولی، نو دی هم په ډیره هوسائی او متانت سره له موټر ځانی څخه و خولجید و. دی چیرته لځی؟ معلوم نه دی!

په څه فکر و کښ ډوب تللی دی؟ خدا بزرده! . . .

نن له گپیڅه تر یگا پوری (حبیبه) په کور کښ یو الحی وده، ډیر وخت له شپې لځنی تیر و چه (حمید) کور ته راغی، او برابر خپلی خو نی ته ننووت، ډوډی ئی نه وده خوړلی، همغسې وژی پخپل چیر کټه با ندی پر یووت.

بیمه شپه وده چه د پښو خپه هار ئی تر غوږه شو. سترگی ئی چه وغړ و لی کتل ئی چه د یوه بلیزې، او دده په میز باندي کوندری غوړیدلی، او ډوډی ور با ندی پرته ده مگر هڅو ک هلته نه ښکاريده.

اول کښ (حبیبه) داسی انتظار لر او چه (حمید) به د نهاری دپاره نن شپه هم لکه نور کله زما کور ته را لځی، نو هر کله ئی ولیده چه هغه برابر پخپله خوزه کښ ننووت، نو دی هم ز غرد و شو کولی چه هغه ته غږ وکړی. خو لځلی دده د دروازی تر شا راغله، او بیرته سته شوه.

(حبیبه) خواره ویریده، او پوهیده چه د (حمید) په زړه کښ څه څه شیان تیر یزی، او بیم ئی خوړلو چه ناڅاپه دهنه د عشق مخزن، او د مینې ذخیره زما د یو الحی لېدلو په سبب لکه با روت غوړندی او روانځلی، او هغه تر خپل نفوذ لا ندی راه وری.

له بل لوری پوهیده چه (حمید) ډوډی، ده خوړلی، که ئی ناری ورپسې وهلی له ده څخه ویریده. او که ئی پر ښوده چه همغسې نهار ځملي دا هم ورته ډیره بده، ښکاريده.

(حبیبه) پدهندی تشویش، او اندیشه کښ تر نیمې شپې پوری بخته وه. آخر ته ئی دا په فکر

کېر تېر شو چه د (حميد) دودې توده، او تبار د کړې او ورگې وړې هلنه گې ورته پريښ دي او دودې گې
 په پطوس کېن اخېستې ورو ورو ورغلي دده دخونې دوره تر شاو درېد، او غوړنې
 کېنود، هېڅ يو غوړنې وانه وريده، نو گې ورو ورو پرا نيتلې وگې لېد او چه (حميد) پخپل
 چېر کې باندې غزیدلی دی. نو داهم سوکه سوکه ورغلي، دودې گې په مېز باندې کېنودله
 او خراغ گې ولگولو، او وروسته له هغه لځنی همسې چه راغلي وه، بيرته ووتله، او د بېرته
 تگ په وخت کېن (حميد) ددې دپښو شريهارې اوریدلی، له خوبه وېش شو، او دودې گې
 په مېز باندې وليدله.

(حميد) له خپل لځيه پاڅيدو، اوله سونه گې وېنځلې، بسم الله گې ويلي په دودې باندې
 کېناستو، مگر اشتها گې بنده وه، او هېڅ شې ته گې زده نه کېده، او يو سخت در نېت گې
 پخپلو ماغزو کېن لېدلو. لکه چه دخونې دچت ټول لنگر دده په سر باندې آچولی شوی وی
 یواری غز لکه دغومسې بنگهار دده په غوړو کېن رانی، اوله هغه سره گې يو در د ناک
 احساس پخپل زړه کېن پيداند او.

په شيه دودې په مېز باندې قرار کېناست، او وروسته گې فاشغ، او پنجه واخېستل
 او غوښته گې چه په خوراک شروع وکوي يو ناڅاپي گې دا فکر په ماغزو کېن ولويدو، چه دا دودې
 (حبيبه) پېچ کړی ده، او دا لوڅی دلته (حبيبه) ايښی دی، او دا خراغ (حبيبه) لگولی دی
 په مجرد ددې خبا لاتوگر زېدل دده په زړه کېن فی الحال له لځايه پاڅيدو، اوله خوړنې
 ځنې پېر شو په کشف کن کېن پز شيه ودرېد و په خيال کېن گې ور تلو چه د شې په تبار د کېن
 دده چپ چاپير له وهی استباحو ځنې د ک دی خو د فېقې گې دکور په حويلې کېن دی خوا
 او هې خوا تگ او را تگ کاوه هر کله به چه د (حبيبه) دخوړنې شاته ورتلو، هلته به لږ
 څه درېد، او وروسته له هغه به گې لېدل چه يو غېښ لاس و تلې، دی ټول د هې چه له
 دی لځايه درومه اولی دریدلی گې ؟ دا کار خو ځلې پر له پسې په عمل راغی.

(حمید) له ډیر قدم وهلو ځنی ستوی شو، او سر ټی په گرزیدا راغی گر د جهان ټی په سترگو کښ تبه تیاره شو زده ټی په غر ځنگ شو. ځنگونه ټی په ریزیدا شول په غوړ و کښ ټی هم هغه د غو مېسې د بنگه ر آواز راتلو نو ځکه د حوض په خوا کښ کینا ستاوو ټی لید ه چه د شپې په نیمه روښانه ر فا کښ د تالاب او په ر پیزی لکه چه دا نسا نا نو د هغه نا پایدار، اوریز د بیدونکسی خیا لاتو پینی کوی چه هغوی شپه او ورځ په کښ مصر وف دی .

یو محلی هم له هغه بنگه ری ځنی یو آواز جوړ شو د خیل د خت په لوری ټی وکل او بته په بحر شو، نو ورته ښکاره شوه چه (حبیه) زلمی په تلوار سره ددی د خو نی په لوری روان شو، و ټی لیدل چه ور ټی پوری و. ودرید و. و ټی غوښتل چه بیرته وگرځی مگر په پښو کښ ټی زور نه و، اونه ټی شوی کولای چه له هغه ځایه وخو ځیزی، نولز ډیل ټی وکولو. د ژده اغیز زیات شو.

په دی وخت کښ چه ده باندي د تشویش او د اضطراب حالت و. لکه چه یونوی اور دده په وجود کښ بل شو. نه پوهیږو چه په دی وخت کښ په څه فکر و کښ ډوب تللی و، او په دی خطر نا که شیهه کښ څه رازی مبهم خیالات دده په زړه کښ تیریدل. ښائی چه ددی قضی په شاو خوا کښ به ټی فکر چلولو او ویل به ټی چه (حبیه) هم...

ښائی چه پوهیدلی به وی چه هغه هم...

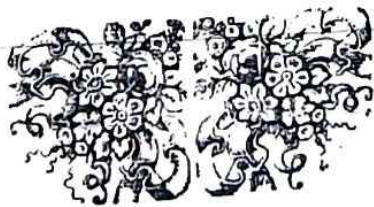
نودوره تر شا ودریدو، او زور ټی ور باندي و وا هه، ور خلاص شو، او دی دننه په منډه ننووت. (حبیه) ټی په تیاره غوښی کښ ولیدله چه په خیل چیر کت باندي ملاسته ده. یوواری دده په زړه کښ یو سخت ار تعاش او غور ځنگ پیدا شو، غاښونه ټی یوپه بل سره لکیدل له سره تر پښو پوری ریگدیده، قوت ټی نه وچه خپله پښه ددی په چیر کت باندي پورته کړی، نو ټی وغوښته چه چیر کت سره جفت به گوندل کښی. اوله سونه ټی د (حبیه)

به لوری اوزده کپی هغه پخلی غیز کبش ونسی .

(حبیبه) باندي چه په عين هغی ژدا کبش اوس دخوب ددومې شومي پريشاني راغلي ده
د خپلي خوښي د دروازي له پراختلو څخه ئی يوه سخته چټکه اوتراو خورده . لکه چه دی
ونه پيژانداو . او يوه سخته کړېکه ئی وکوله او ديره رياته وويړېده .

(مجيد) هم له دی کړېکي ځنې دیر د تراو خورده ، او سمدلاسه ئی خويله د شايه خوا
آخني ، او ياديدلی قصد ئی وکوله چه د (حبیبه) ترخوا به چيرکت باندي کيڼا ستلی د
مدهوشي او سکر په حالت کبش چه د عشق له شرايو ځنې ورته پيښه شوی وه (حبیبه) ته
لاس د غز وی او پخلی غیز کبش ئی ونسی .

عين به همدی حالت کبش په خورا پريشاني او اندېښني سره ئی وليد او چه ددی د خوښي په نيمه
رفتار د کبش د سپړي دده به نظر کبش راغی چه د (حبیبه) د چيرکت په هغه خوا ديوال سره ولاړ دی
چه ښه ورته خبر خواو دقت ئی وکوله ، نو ئی وپيژانده چه دده مترور ور (مجيد) هلته وچ کلک ولاړ دی .
(مجيد) دخپل دورور له پيژندلو سره پيوسته يوه سخته کړېکه لري وئې ويل « الله کبر »
او پيښه شوی هلته لکه يوه مهي واوږده ...

❧ یو و لسم ټوک ❧

دلروړ ننگی له کپ کېونځنی په کوټه کېښ لویدلی وی، چه (حمید) له خو به یا بیهوښی ځنی و یخ شو (حمید)
 په دی رڼا کېښ خپلی سترگی پراښتلی، تیر وخت می لبونیا نو غوندی دی خوا، او هنی خواته
 کتل، یوه الماری می ولیده چه کتابونه په کېښ ایښی و، په بلی خوا کېښ می یوه لویه هینداره
 اود ووه پردی ولیدلی او په بل لوری کېښ می یو میز چه په شاؤ خوا کېښ می خو چوکی ایښی وی، تر نظره شولی .
 (حمید) داشیان گر دله خپل نظره تیر کړی همدا چه دافکرده ته ورغی چه دی ولی له خپل چیرکته
 دلته لویدلی دی او له خپلی خونۍ ځنی څرنگه دلته رسیدلی دی. اود پرونۍ شپې گر دی خبری می یوه یو
 په یاد شول سخته ستومانۍ می په ماغزو کېښ وربکاره شوه، اویائی چرت واهه لکه چه ما به پرون
 شپه چتی خوبونه لیدلی وی. دی همغسې یخپل ځای باندی پروت و، اود پورته کیدو توان په کېښ نه و.
 بز لږ د (حمید) فکر په ځای راتلو اود تیری تپی خبری په واضح صورت سره په یاد ورتلی
 اویخپل ځان باندی به ویریده، او لږ زیده .

دی فکر چه دده ورور دده په کمښ کېښ و، از پرون شپه ورته پټ شوی و، چه دده
 دځانت منظره له خپلی ښځی سره یخپلو سترگو وینۍ، او دده ددی نا کامه عشقی سرآخړ
 رسوالی ته ورسېدلو، ډیر سخت تاثیر می ورباندی وکړ او، او له سره تر پښو پوری لمبی
 ورباندی پلۍ شوی .

په دی آرزو کېښ و که حضرت عزرا ېل علیه السلام ورته راغلی او سائی نری آخستی
 اوسم دلاسه مړشی، دابه ډیره ورته ښه وی، له دی څخه چه بیا خپل مشر ورور سره مخامخ شی.

به تیره بياچه دخيل دوروز محبتونه او شفقتونه او لورينه او مهرباني يوپه يو دده په
مخ كېنې درېده او دهنو ټولو په مقابل كېنې ئې خپل داناوړه حركت ته فكر كړاوه ، نو ډير
زيات به ئې په خپل لځان باندې لعنتي او ملا متي ويله ، گويا دگر متوب يولو ي بار دده په
او زو باندې بارو . او دندامت او د انفعال احساس به ، زيات آزار ور رساوه .

مگر آيا اوس دا بېبمانی او دا انفعال او دا دندامت ورته څه فائده رسوي ، چه كار
له كارده تير شويدي ، او وروړئ دده په دې بد كاريو هيدلي دي او دده د خبات ننداره ئې
پخپلو سترگو سره كړې ده . هرڅومره چه (حميد) فكر كړاوه د تېبتي لارئې نه شوي پيدا
كولې . او نه دي لعنت ويلو او ملا مت كولو لځني هېڅ يوه فائده نه زر رسېده . ولي چه
اوسني مات او غوړي ټوئي شوي وه . او دده در سوا ئې لكېن له بامه اوبدلې و .

يعنې دده ورور ، وروسته له دې لځني چه دده له عاشقي لځني خبر شويدي ، په داسې
يو جل سره د شېي له لځني دده ته پته شويدي ، تردې چه دې ئې و لېده چه دده د بڼي
خوڼي تېبه نيمه شه كېنې ننووت ، او دهنې چېر كېته ته ورنژدې شوازه ندي صورت سره ئې دده
له پتو خبرو لځني لځان خبر كړ او ! نو اوس زه څه وكړم ؟ اوڅه خاوري په سرباد كړم ؟

دا رازي خيالات د (حميد) په ما غړو كېنې تېرېدل . او دې د هغه غرق شوي سړي
په شانې بېكارېده . چه په اوبو كېنې ډوب شوي وي . او د لځان د خلاصې او د بهر ټو لپاره
لاس او پښې غوړلخوي . سره له دې چه دې ښه پوهېدو چه دا گرد فكونه چټي او بېكاره دي .
بل يو فكر دده په زړه كېنې وگرزېدو . نوزر پاڅېدو . او خپل سړني ښكته آچولي لكه غل
د (حبيب) له خوڼي څخه په منډه وتلي خپلي خوڼي ته ننووت او هلته ئې خپل كالي او درېښي
واغو ستله ، او په داسې يوشاني چه هېڅوك ئې ونه ويني ، ورو ورو پته له انگر لځني په داسې

حال کښ چه سرگی تبت آچولی و ، بهرته وروته . وروسته له دی چه کوڅی ته ورسېدو نویه منډه ولی
 شروع کړی تر یوه حده پوری لوی په تلیوار سره لځان ورساوه نو هلته دریدلی ، خپله کلامه لسی
 لوستلی ، د هوسانی نفس لوی له خپله تیره لځنی وویست . مگر تر شا به لسی بیرته کتل چه
 څوک ورپسی شته اوله نه ؟

هر کله چه په دی خبری باندی لوی ډاډینه پیدا شوه چه د د پسی څوک نه لځلی او ده
 ته د هېچا پام نه دی ، نو شکر می وویسته . او بیا دغه په شان د لاری په یوه خوا کښ
 روان شو .

همدا چه تلونکی به په مخه ور تلل ، لځان به لوی تری گوښه کاوه . تر دی چه
 مو تر خانۍ ته ورسېد . او هلته په ژورو فکر و کښ و لویده .

لکه چه (حمید) د نښتی فکر په سر کښ لری ، او غواړی چه د فرار په ذریعه لځن له خپل
 کور او ورور لځنی پټه کاندی . مگر په دی باندی نه پوهېدو چه چیر ته لاړ شی ؟ .

فقط دا خبره لوی په زده کښ ټینګه کړی وه . چه وروسته لدی لځنی نه ښائی چه خپل
 ورور ته ور په مخ شی . او لدی څخه زیات بل کوم یو مقصد لوی . پخپل زده کښ نه لرلو .
 مگر ددی خبری له تصور څخه چه دی به له خپل ښار لځنی لری لویدلی د مسافری
 او غریبی په مصیبتو اورېدو باندی آخته کېږی ، ډیر ویر ییده .

نا خایه یو غږ لوی له ورا څخه واوریده . چه ور ته لځر شوولی کتل چه ډاګی دی .
 دیستی موزع ده ته ویل : « حمید ! چیری گر لځی . زه دستاسو کور ته تللی وم . تاسو
 هلته نه وی . »

د د ا کځانی چتی رسوونکی ددی جملی له ویلو لځنی وروسته له خپل بکسه لځنی دده ورور

« حمید: ددی خط په لید لوسره هک یاک اوحق حیران یاتی شوی دداکځانی په کتاب کښی
امضا وکړله .

داخلی خوی به خورا دقت سره و او ستلو ، او وئی لیدلو چه په هغه کبې د (حبه)
خیر سپارښتن شوی و او داهم په کبې لیکلی شوی و چه باید په نور وکورنی کار و باندی هم
زیات پام اړ نه و اړی ا و مخصوصا (حبیه) د تل تر نظر لاندی اړی چه خپه
درځنی نشی .

(حمید) لہدی اویں کھنہ شی بانڈی ونہ پوہید و کاغذی بیا پہ دیر دقت سرہ ولوست
اولانڈی بانڈی ئی کپ، او ددہ پاکتہ تہ ہم دیر خبر شوئی ایہہ چہ دھنہ بنار دہا کھنی
دباہل کو او مہرئی خوہی دی چہ لہنہ خایہ داخل استولی شوی دی .

پھر تقدیر سرہ وروستہ لہ لہداو ددی خط لُحنی (جمید) لہ خپلی تہنتی او فرار لُنی
ستون شو اولہ موثر خانی لُنی دہبار یہ اوری و خوزید اوور لُنی چتی بہ دی خوا او ہفہ
خوا گرزید و سرہ تیرہ کر لہ .

❧ ٦١ ❧

نژدی تیاره مانجام وچه (حمید) سنبری ستومانه وژی تیزی بیرته کورته ورسید . دکوریه
خواکشی بیاشک ورته پیدا شو ، نه چه خیل کورته ورننوزی اوخیل ورورسره مخامخ شی .
بیائی همغه یا کته له خیل جیب خفه وویست (چه له صباراییسی ئی هغه له سل خلی خنی زیات لوستی و)
اویائی ولوست اودها گهانی مهر و ته ئی دقت وکولو اویائی کلک پخیلومنگلو کشی نیولی هله
ودرید ، اویه یوزور چرت کشی پریوت مگر سره له زیات فکر کولو هم په دی معما باندی
هیخ و نه پوهید و .

نژدی نیمه شیه وه چه دخیل انگر ددروازی ترشا ودرید ، اویه دیره ویره او احتیاط
سره ئی دروازه وروووهله .

لکه چه (حبیه) دده په انتظار کشی غوږیه آواز وه زرئی ورپرانیست اولخان ئی یوخوانیولی
په یونری ریزیدونکی غیز سره ئی ویوینتید وچه . تاسو چیری واست چه داکی تاسو پی
کرزیده اود (حمید) خطائی دستاسویه نو راودی و ؟ .

(حمید) ددی خبری په آوریدلو سره آرام شو . ولی بیائی هم زده داده نه و او هغه
شوم خیال دده په داغزو کشی همغسی ناست و اوداسی تصویری کاوه چه دالوبه دده درسوایی
اوسقراگی لپاره روغه نوی ده .

د (حبیه) له خه تیر شوی برابر خیل کورته ورننووت . بزوخت وروسته (حبیه) ده ته
دودی راودله او دده په مخ کشی کیښوده ، او دستی بهروونه . (حمید) دودی وخورله
او په بستر باندی پریووت ، مگر تر صبا پوری ئی په سترگو کشی خوب نه و .

❧ دولسم ټو ك ❧

لمر ختلی و ، چه (حمید) به داسی حال کښ چه ډیر یریشان او سرگردان او سترې او ستومانه و ، له خپل کور څخه ووت .

د (حبیبه) به خونه کښ هڅوکه نه و ، ولی چه (حبیبه) بهر په حویلی کښ وده او له گپیڅه راغی به خپل کورنی کار وکښ بڅه وده ولی چه نن خپل یلار کره تلله . (حمید) دهنی خونې ته ورننووت او هرشی ئی په خو رادفت سره له خپل نظر څخه تیر کړل .

یو ناڅاپه له خورا تعجبه به چیغو گډ شو لځکه چه دامشکله معما چه دده په ماغزو وکښ ئی له خوشیو او ورلځو څخه راییسې ځای نیولی و ، پخپله حل شوه .
یعنی دده دورور یو خورا لوی قد ښوونکی عکس د (حبیبه) د جیرکت ترخوا دیوال سره ولاړ و .

هو ! دا څه د (حمید) وه چه دتک په وخت کښ ئی د (حبیبه) به خواهنس سره هغه اخیستی او په یو ښائسته چوکاټ کښ ئی نیولی وه (حمید) خوار چه به هغه ښه ډیر ویرید ئی و علت ئی همدا و ، چه دخپل ورور په دی قد نما عکس باندی ئی سترگې لگېدلی و ی .

په رښتیا سره چه خیال پر ور ماغزه تل دا اضطراب او ډیریشانی په وخت ښ دخيال او دحقیقت په منځ کښ فرق نشی کولای . لیکه چه په (حمید) باندی هم همدا توفه شوی وه .

یعنی (حمید) ددوی له عاشقی او پتو خبر و لځنی هیڅ خبر نه و ، او هغه پخپل سفر کښ مصروف و . داشیان فقط د (حمید) واهمی یاویری له خپل ځانه روغ کړی و . اودا پته مینه هم همسې لیکه چه وده یانی وده او ښی نه ومات شوی ، بلکه روح او غوړی هم همسې موجود وده او ددوی دعا شقی اسرار لا چاته ښکاره شوی نه وده . نو هر کله چه هغه چتی خیال او واهمه (چه ددی گردو و حشر او ویر و سبب گرزیدلی وه) له منځه ورکېد شوه ، بیا هغه اور د (حمید) په سر باندی بل شو اوله دی خبری څخه چه دی غولیدلی و ، او ورور ئی لادده په دی مین توب باندی خبر شوی نه دی ، ډیر زیات خو شحال شو . او دهنه مارغه په شان چه له لومی لځنی

خلاص شوی وی . دانگر به حویلی کښ دی خوا ، او هغه خوا گرزیده ، او د خوشحالی او د نشاط
 په جوش کښ به داسی اوضاع له ده څخه لیده کیده لکه چه بیرته د ملکتوب دوری ته تللی وی .
 په رښتیا سره چه (حمید) له دیری خوشحالی ځنی خپل سره پښوځنی اتوای پښندلی ، او
 په اوچت غږ سره به ځی سندرې ویلی . کله به دننه کورته ننوتلو او بیا به د حویلی په چپ
 اوچایر کښ گرزیده ، پښبه به د حوض خوا کښ کښاستلی خپل لاسونه او مخ او پښی به ځی وینځلی .
 او بیا به ځی باغچه کښ قدم واهه گلان به ځی شکول ، ونو سره به ځی غیزی ورکولی وروسته
 له دی څخه به بیا کورته ورننوتلو ، کله به ځی میز او چوکی او کتا بونه په یو کښ کښ وطاروا
 او بیا به ځی هغه ترتیوونه د گول په بل کښ کښ به ځی همنسی ترتیبات روغول .
 د اکر د حرکات ، او لوبی چه د (حمید) له لوری لیدلی د خوشحالی ، او
 نشا طنبی ، او آثار و .

گو یا چه (حمید) خوار ددی زباتی خوشحالی ، او نشاط په مقابل کښ مغلوب شوی و
 او د هغه د تحمل طاقت ځی نه درلود .

هو که خوښبختی هم لکه بدبختی له اندازی ځنی تیره شی د زحمت او
 درېزی موجب گریزی ، او له همدی جهت وائی چه په هر شی کښ اندازه
 ساتل او میانه روی خورانه ده .

په دی وخت کښ (حمید) داسی یو دوست ، او یارته اړوده چه د خپل زده ددی خوشحالی
 اندازه ورته وواځی ، او خپل هغه مو هو ، خپګان چه خو مو ده پخوا حتی پتی ورته پښ
 شوی و ، او اوس هغه خپګان په دی خوشحالی سره بدل شوی دی ورته ښکاره کړی .
 دایو طبیعی امر دی چه انسان د خوشحالی او د خپګان
 په وخت کښ غرامی چه له نور و سره کښینی ، او پاڅی ، او خبری ، او

اتری سره وکوی او یو او بل سره و گډیزي، او خپل غم سپک
او خوشحالی په هغه سره زیاته کړی. گو یا په غم او بنادی کښ د خلقو
ناسته او ولاړه په همدې فلسفه باندې بناده .

و مو ویل چه (حمید) غوښته چه ددې خوشحالی خپل مرا تب چا ته ور ښکاره کړي مگر
افسوس چه نن په کور کښ هیڅوک نه و او (حبیبه) هم خپل پلار کړه تللی و او دا یو اخی توب
او دې خوشحالی په (حمید) باندې زښت زیات اثر غورځولی و، او هېڅ نه پوهیده چه څه وکړي
نو پخپل لږای به آراء نه کړاسته ، او د ابو یانو په تانی به دی خوا ، او هغې خوا گرزیده، دیوال
سره به ایخ دریده ، او د جمن په منځ به پراخ لویده ، او په خیابانو باندې به ئې سر گښتی
وهلی ، او دویو په څانگو به ئې قاو ته خوړل ، او خپل ځان سره په پرته پرته غږیده ، او
په او جته سره به کت کت خندیده .

همایکان چه د (حمید) د مسافری څخه خبر نه و ، او یو هیدل چه (حبیبه) او (حمید) هم
به کور کښ دی. اول دا خبرې ، او خندانه چند ان متوجه نه و ، نو هر کله چه سور ماحور
زیات شو کړد سره په بادو باندې غونډه شوی و ئې لیدل چه په کور کښ پرته له (حمیده) بل
هیڅوک نه شه ، او (حمید) هم پخپلو پرتو خبر وکښ داسې تود راغلی دی چه آسمان ، او ځمکه
نه پوزی ، او هیچته ئې پام هم نشته .

نوله همدې حېده و چه ور وسته د (حمید) له راتګ څخه ، کړدو همایکانو ور
و ویل چه په بلانی ورځ چه نه ده ، او نه دکام په کور کښ وده (حمید) ایونی شوی و
آیا په رښتیا سره (حمید) به هغه ورځ ایونی شوی نه و ؟

ديار اسم ټوك

(حميد) رنځور شو، اوبه بستر كښ ولويده (حبيب) به دده خدمت كاوه ، دوا به ټي وركوله ، اوباريزانه به ټي ورته پخوله . مگر له ده سره به نژدې نه كېناسته ، او وروسته له كېنودو د دراء ، اوباريزانې څخه به سمدلاسه بيرته تلله ، او لپاره ددې چه بايد رنځور په كور كښ يوالخي وي ، نو يوې بڼې ته ټي له همداسيگانو څخه دده خدمت ، او باخبرې لپاره بلنه وكړله ، او بڼايي چه ددې بلنې په نسبت به بل كوم مقصدم ددې تر نظر لاندې و .

په هر صورت سره وروسته له راتلودنې بڼې څخه دوي په كور كښ سره يوالخي نه وو . شي او ورځني تيريدل او ورو ورو (حميد) هم مخ په روغتيا كېنود ، اوبه عين همدې ورځو كښ چه (حميد) لږ څه بڼه شوي و (مجيد) هم له خپل سفر څخه بيرته ورسېدو . اوس نو كارونه لكه پخوا غوندي بيا حاري شول ، او ددوي ناستي او ولاړي هم هغه عادي صورت ونيولو .

امتحان شروع شو (حميد) دورځني له مخې بهرته درومي ، څوك نه پوهېده چه دې چيرته ځي ؟ اوبه څه كار باندي بخت دي ؟

(مجيد) خيال كاوه چه دده ورور په امتحان وركو لو سره مشغور دي ، او بڼايي چه همداسي به هم وده ، وبه گورو . ولي چه دافضه وروسته لدېنه څرگندېزي ، اودشي او دورځني په تيريدو سره به گړديان ښكاره اود ټو او كارو له مخې ځني به پرده لري شي . ورو ورو دپنې مېنې دبحران دوره پايتي ورسېده ، يعنې هغه درو مېنې هيجانات او شورماشور اوتلوسه وركه شوله .

هو ! او ردېلېد و په شروع كښ له نور و او گوسره گډه اوتيار دښكاري . په هره اندازه سره چه دهنه او گي كېنيزي ، اور مخ په ډنالي ږدي اوتودښت ټي زياتيزي . همدارازي دمېنې له به هم

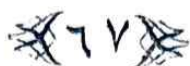
به درویشی و رنج و کس مرده و او به وی ، او کی او تبارده ئی ریاته وی . د شی اودورخی به تیرید و
 سره دهنه هیجان او شور و ماشور لژی بزی مگر قوت اوز ورگی دیر زاتیزی . او به دی وخت کین
 خوارمین بغیل زدگی کین د داسی یوسخت درد احساس کوی چه دایره د ججلو به شان
 لرز وونکی او درد بنو نکی وی . غوازی چه چیغی ووهی مگر نفس ئی کوانهی کوی . اروائی
 چه حیل کالی خبری اومخ په چول او بیابان کیزدی ، مگر جرأت ورته پاتی نه وی . په یوی
 بلی لمبی کین دده گر دوجود سوزی ، اودننه په زده کین ئی دسکرو وټو سورانگار بلیزی تعجب
 لایه دی کین دی چه دی لا غوازی چه به همدغولچو کین د سوزی اودهنه زده د به همدی
 سکرو وټو ناندی وریبزی . اونه غوازی چه یوساعت داسوی اودانکشف اهنه خجاری شی .
 اوکدو غوازی هم اسکان ئی نشته چه ورغینی هغه لمبه او انکار وړک شی .

دی پتی مینی خپله دادوره هم پاتی ته رسوله او به دی دورد کین هم (حمد) او هم (حیه)
 دواړه سره سرزیدن او یو له بل لخی لری په سره انکار پاتی کړید مگر غیبه ئی
 به پورته شو او .

دورخی له مخی به (حمید) له کوره بهرته وتلو . دشیی له مخی به هم دیر نا وخته کور ته
 راډواو کله کله به ئی شی هم بهر تیرولی . او به بله شپه به ئی چه ورور پشته ورلخی کوله چه
 هلکه یرون شپه ولی کورته نوی راغلی ؟ چیرته وی ؟ هغه به سمدلا به دایه خواب کین ورته ویل چه

دخیل او مکتنی ملگری به کور کین په علمی خبر و او اترو سره مشغول و . (حمید) به
 ددراصولی خواب به مقابل کین هخ نه شو ویلی ولی چه دامتحن آیه زدی و ، او کرد طالبان به
 داسی فرصت کین همدا عادت لری چه یو بل سره پینی او په علمی او فنی خبر و کین سره
 دپاسه نوی او دامتحن مقدمات سره وواوی .

مگر دایه دا خبره تحقیق طلبه وه چه آیا (حمید) پخپل دی خواب کین رپتو نکی دی ؟
 آیا هغه به رشتیا سره د علمی خبر و لپاره دشیی بهر پاتی بزی ؟ دا خبره به وره سه شکار بزی .

هر کله چه دمین لری والی ، او دعاشق فراق ، دمینی لمبه زیاتوی ، او دعشق سکروتهی
لا تازمه کوی ، نو د (حبیه) هم دعشق درد او دمینی سوی به دی ورخو کښی چه (حمید) سره
لږ کتنه ، او ډیر لږ به ننی له هغه سره ملاقات کماوه ، زیاتیده . مگر سره له دی درداو سوی
نسبت پخوا ته په ظاهر کښی لږ آرامه ښکاریده .

زمونږ په دی داستان کښی په یوه خبره باندی لاتراوسه پوری تیاره پرته ده ، نوښانگی
چه دلته به هغه باندی لږ څه دنا واچوو . ولی چه تاسو هم خواه مخواه دی نقض ته متوجه یاست
او تراوسه پوری خدایزده چه خوخلی به دتاسو په زړه کښی دا خبره تیره شو یوی ؟
آ یا (حبیه) عاشقه نه وه ؟

ولی (حبیه) هم مینه شوی وه ! او دعشق په سکروتهو باندی کړیده ! !

نو ډیر ښه ! (حبیه) ولی دخپل دمین توب علامی ته ښکار ولی ؟ . . .

تیره ټپکی همدادی چه اوس ئی مونږ لږ څه روښانه و و .

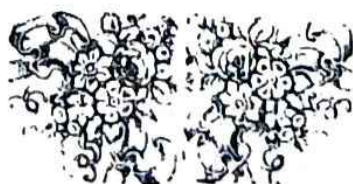
(حبیه) وروسته ادی څخه چه دخپلوا حساستو په مقابل کښی مغلو به شوه ، او غوښتل ئی
چه دخپلی مښی او دعشق علامی (حمید) ته ښکاره کړی ، فقط د همدی خبری لپاره د خپل
دعشق له ښکارواو لځنی ستنه کیده ، چه دا پوهیده چه (حمید) هم په همدی درد باندی
آخته دی و بهرته همداده چه ورو مښی اقدام اومیلان دهغه له اوری شروع شی ، ترخوچه
دماعزت او احترام دهغه په زړه کښی زیات وی . مگر د (حبیه) دا انتظار تر اوسه
پوری بے نتیجه تی بچی پاتی دی او (حمید) سره له دی چه ددی دعشق دا ور
په لمبو کښی سوزیده ، مگر په دی فکر کښی ئی عملا تراوسه پوری هیڅ اقدام نه دی
کړی ، چه دخپل مښ توب اظهار (حبیه) ته وکړی . همدارازی (حبیه) هم خوخلی
دمین توب اثر تشر لاندی راغلی غزم اوتصمیم اونیت به ئی کماود چه دخپل دزړه خبره (حمید)
ته ور ښکاره کړی مگر د لطافت غرور ، اود نزاکت - معور ، اود اوښی او دمعتوقیت دستور دی
ته اسرته نه ورکولای چه په دی اظهار کښی اول پلادا زغردو کړی .

به خه يو عجيبه مخلوق دی . که ئی له ډیری میښی سا ، تر ستونی پوری
 هم رسیدلی وی ، بیا هم له خپل غر وړ او تکبر خنی لاس نه آخلی .
 ځان کندن به کوی ، مگر نه غواړی چه ددی د لو ینی په تادا وکښ
 کوم درز و او یزی . پخپلو پښو د قبر لحد ته روانیزی ، مگر له خپلی
 خود پسندی خنی لاس نه آخلی . او تل غواړی چه دخپل ښائست او جمال
 په پنگه سره ، گرد جهان و پیری او گر د خلق خپل ځانته مسخر
 او تابعدار و گرزوی .

هو ! د ښځو په لاس کښ پرته له غر وړ ، او تکبر او خود پسندی څخه
 بله کومه مؤثره و ساه نشته ده او څو که به وی چه د ښځو د غر وړه د آسمان
 په مقابل کښ په خاورو باندي ناست نه وی او د ښځو د تکبر
 او مغروری په مقابل کښ به تواضع او عاجزی نه کوی ؟ ...

(حبیبہ) سرہ لہ دی چہ د (حمید) دمینی بہ سکر و تو بانندی تلیدہ، مگر یہ دی خبرہ بانندی بہ دیرہ
 زیاتہ خوشحالیدہ، او خورا زیات حظ، او نشاط و رتہ پینیدہ چہ (حمید) ہم ددی عشق بہ لمبو کین
 کریدہ، او ہر لعلی بہ لئی چہ لیدہ چہ (حمید) خوار ددی دمینی بہ اور کین سوزی، او ددی بہ
 عشق کین بالکل ناقرار دی دیرہ بہ خوشیدہ، او خیل لُحان بہ خورا لوی، او دیر نیکی و رتہ نیکاریدہ
 او قصد بہ لئی کاوہ چہ بخیلی استغناء، او بی پروا لئی کین باید چہ کلک، او تینگ وی، ترخو چہ
 (حمید) دخیل عشق، او دمینی اقرار یا اظہار، او عرض ددی دجمال، او بناست بہ در بار کین
 و سَری، او دا لئی بہ خورا ناز، او نیاز، او لوینی، او تکبر، او غرور سرہ و اوری .
 نو آیا ولی (حمید) دا خیل عرض دی تہ نہ کاوہ؟ ... ددی خبری علت مویغوا لدی لُحنی
 خو لعلی لیکلی دی ! .

بہ ہمدی صورت سرہ غوتی دوی میاشتی تیری شوی مگر داپتہ مینہ نیکارہ نشوہ .
 ہو! ترہنہ پوری چہ (حبیبہ) د (حمید) لہ مینی لُحنی خبرہ نہ وہ پیرہ و سبلہ او بہانہ سرہ چہ و
 ہنہ لئی دلخان بہ لوری متوجہ کرو، او ہر کلہ چہ پوہ شوہ چہ (حمید) ہم د (حبیبہ) عشق بہ اور کین
 سوزی، نو اوس و ر لُحنی لری گریزی، او غوازی چہ دی وریسی و لُحلی، او وریسی و گریزی .
 آیا بہ دی و سبلہ سرہ امکان لری چہ (حمید) بہ (حبیبہ) پسی مندی و وہی؟ آیادی زغر دکولی شی
 چہ دخیل دزدہ دزد (حبیبہ) تہ خر گشد کری؟ ... دا خبرہ بہ وروستہ لدی لُحنی نیکارہ شی .

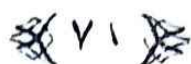
❖ خوراسم توک ❖

امتحانونه ختمید و ته نژدی شول . (مجید) انظار اراو چه زر تر زره امتحانونه بای نه ورسیزی . ولی چه دده دورور (مجید) د تحصیلاتو دوریه دی امتحان کښنم امید ، او هغه د طبی شهادتنامی په اخیستلو سره کامیابیده .

(مجید) یخیل زړه کښنم (مجید) د سعادت ، او ښه والی لپاره خورا اوښی اوښی نقشی جوړولی ، او ویل به ئی چه اوس به خو ورځی وروسته دده ور لکه چه تراوسه پوری ، خپلو تعلیماتو کښی اول لمبر خوت په دی امتحان کښنم بیا هم اول لمبر شی ، او د ډا کثرتی عالی الاعلی شهادتنامه به واخلي او یوه دواخانه به روغوی ، او په هغی شفا خانۍ کښنم به درنخور او د حاجتمندانو علاجونه شروع کاندی ، او د هغی د حق المعالجی لحنی به د مره کټه تر لاسه کوی چه زده به پر موده کښنم به یواځی دخپل او د هغه د کور د ضروریاتو نواقص پوره کړی شم ، ښکه د (مجید) دوازه او د کور سر رشته به هم په یواصولی ډول سره وکولی شم .

(مجید) ته ددی خبری له تصور څخه زیاته خوشحالی او نشاط پیښید ، او په وار وار شکر وانه به ئی ایستل چه خدایه ! زه د ستاد دی مهربانی او الطاف لحنی ډیر خوشحال او شکر گذاریم چه زما هغه بد حال او بده ورځ دی په دښه ساعت باندی بدله کړله ، او داسی با وفا ، او تابعه اړه او ښائسته ښځه دی راته یخپیلی ده ، او داسی قابل او هوښیار ، او با وفا ، او تابعه اړه وروړدی راته مرحمت کړی دی ، او په سر د هغه ماته دهم لوی عزت ، او منصب او رتبه ، او معاش کرامت کړیدی ، او د مرده مهربانی ، او لطف دی را باندی کړیدی چه اوس زه له هر شی لحنی پیغم یم ، او د کور ، او د بهر مگر د کار وانه می په زړه پوری دی .

د امتحان شی ، او ورځی په همدی ډول سره پای ته ورسیدی ، او (مجید) به تل د خپل ورورد را تلو نسکی سعادت په فکر ، او چرت کښنم و خو لعلی د سرا یو ، او د کو تو لیدلو

لیا ره ولاد تر خو چه یوه بڼه مانه د (حمید) د شفا خانې لیا ره غوره کړې چه (حمید) وروسته له اخیستلو د خپلې شهادتنامې لخوا وکړی .

همدا وجه پس له ډیری پلټنې څخه ښه دینار په مرکز کېږي یوه اعلی ، اوښاغسته مانه په ډیرو پیسو باندې دخپل ډاکټر ورور (حمید) د مصطب یا شفا خانې لیا ره په کراسه واخیسته ، او د هغې مگر د ابتدایي مقدمات ښه د (حمید) په اتفاق سره برابر کړلو ، او تل به (حمید) سره ددې نوي شفا خانې دراتلونکي رونق ، او رواج په نسبت خبری ، او اتري کولی . اوس نو ددې نوي شفا خانې گرد اواز ، او ضروریات ، او ذخائر سره ټول شوی دی ، او فقط د همدې خبرې انتظار باسي چه د (حمید) شهادتنامه وروسته له لاس لیک څخه ده ته ورسیږي ، او خپل لسان دینار دنورو ډاکټرانو په جرگه کېږي داخل کړي ، او په علاج کوکو ، او دوا ورکو او باندې پیل وکړي .

دا یو ارمانده ، او آرزو وه چه (حمید) خوا ر به تل کو له معلومه نه وه چه آ یا (حمید) به خپلې دې آرزو باندې کامیابېږي ؟ او که نه ؟ وروسته به ښکارېږي چه څه پېښېږي . د ستر کال سالانه امتحاناتو نتیجې نه یواځې د معارف د وزارت په مجله کېږي بلکه په هر دوروز نامو کېږي نشر ، او خپري شولې ، اوسم له معمول سره د کامیابو طالبانو هویت ، او معرفي سره د عکسو د هغو چاپ شول . مگر (حمید) دا خبرو ددې برخې دلوستاو په باره کېږي لږ څه تکلیف ورنکړ ، ولی چه یو هیډه چه ورور به ښه تل اول لمبر و اوس که ډیر نا کومه پاتې وي نو هر ورو به ښه دوهم ، او دریم لمبر خو وړی دی .

په دې پور لخوا کېږي دا خبره د تعجب او د حیرانتیا لخوا وه چه (حمید) اوس هم لکه پخواني ور لخوا غوندې تل خپه او بریشان گوزي ، په کور او نه بهر چا سره اختلاط او خبرې کوي ، تل دهنه له سترگو ځنې او ښکې بهیږي ، او سترگی ښه ټکي سري بریږي ، هره گړی او هر ساعت ساره اوسپلې باسي ، او د خپلې خونې په کڅ کېږي یوه ژور فکر کېږي همېشه پروت وي . که کوم لخوا له

کوره بهرته هم محی نوله خیلو ملگر یو او مکتبی رفیقانو سره هېڅ نه گزری چې نن اوصابه دی
او هغوی ددی نیار له لویو دا کترانو محنی حسابیزي .

نور کله چه امتحان پای ته رسېدی و. نو اوس د (حمید) دخیگان علت خشی و... او دددا
یو الحی توب او پریشانی څه سبب لری ؟...

دا سوالونه به تل (حمید) له خپل ځان څخه کول، تردی چه دده به فکر کښ دا خبره ټنګه
شوله چه د (حمید) داوسنی خیگان علت به هم داوی چه په دی وروستی امتحان کښ، دی عالی
الاعلی بااول لمبر دا کتر نه دی وتلی او دخپلو نورو کا مبابو ملگر یو محنی شرمیزي چه ولی
له هغوی څخه داخلې چپ له پخوا محنی چه تل به اول لمبر او عالی الاعلی خوت، د و هم یا پنځم لمبر وتلی دی.
له محمدی جته (حمید) دروز نامو کتلوته متوجه شو چه وگوری چه (حمید) خو وده لمبر په امتحان
کښ ختلی دی؟ چه دوسره څه او دلگیر ښکاری .

مگر هغه اخبارونه چه د امتحان نتیجه په کښ ښکلی وی دده په لاس (دری لپاره چه دهغوی
دشر محنی خو ورځی وتلی وی) نه ورته. نو ناچاره شوی دیو اخباراداری ته لار او دهغه دکلکسبون
شعبی ته ورننوتلی داخبارو مجموعه یی په خپل مخ کښ کښودله او د امتحان له شروع څخه یی تر پایه
پوری گرد اخبارونه په ډیر دقت سره له خپل نظره تیر کړل تردی چه خپل مقصود یی پیاوړه
اوبه لوستلو یی پیل وکړ لو.

1. اول نوم یی وکتلو او دوهم او دریم او څلورم او پنځم یی په ډیر دقت سره
ولوستلو. او خورا زیات متعجب او حیران شو چه د (حمید) نوم یی و نه لید، تردی چه
لسم نوم یی هم وکتلو او خورا زیات پریشان شو چه دده دورور نوم هېڅ په کښ نه برېښده.
نو یی بیاله سره هغه نامنویس ولوست، بیانی هېڅ شی نه موندلو... دریم محلی یی به
خورا دقت او اهتمام سره گرد نومونه سره ددوی د پلر و نو نومونه
او مسکنونه او پېژندنه ولوستلو. مگر بیانی هم کومه منښته نتیجه ور محنی وانه خپستله.

(د مجید) زده سمد لاسه په غر مخکې باندې پیل وکولو ، او زیاته پریشانی او اضطراب ورته
پیش شو ، او مخکې او آسمان ورباندې گرد وڅرخیدل ، اورنې ورځ ورباندې تپه تیاره شو له
او هېڅ نه پوهېده چه ارس څه وکړي .

نو اېز شېبه ئې مدار وکولو او ییای فکر ټول کړې دکامیاب طالبانود نومو نو په اوستلوئی
بیا شروع وکوله .

نومونه ئې یو یوله خپل نظره تېر کړل ، او دهر نامه له اوستلوځنی وروسته به ئې خوښا نیی
مدار کولو او چرت به ئې واهه نه چه لیکونکي یا نقل کوونکي یا دچاپځانی مرتب د روزنامی
مصحح په نومونو کښ څه تصرف یا غلطی کړي ، وی .

مگر سره له دی رازی دقت او تفکر کولو بیا هم پخپل اصبی مقصد باندې ونه رسېد .
او داخبار په دی مخ کښ چه دفارغ التحصیل طالبانو نومونه لیکنی شوی وونه ئې د (حمید)
ار نه ئې د (حمید) په وزن او قیافې سره برابر کوم بل نوم مېنډه کړو چه ووايي چه دا نوم
دغه پدځی سپوا یا شېبه لیکلی شوی دی .

ییای دهنی روزنامی پوری صفحی او نوری شماری څه د کښلی مکر په هڅ شای کښ ئې نه
د تصحیح په ډول او نه د تعدیل په عنوان سره دخپل ورور په نسبت کومه سئعه یا کومه کرښه ولېده .
نو ئې خپله کونه پځی خولی کښ ترڅایس لاندی ښوړی خپل ځان سره ئې ویل چه داڅه -
قصه او داڅه توفه شوه .

د روزنامی له اداری څخه لکه یونښه ئې سړی چه مخکې او آسمان ورباندې څرخیدل اود
تللو په وخت کښ به ئې کنگس خورا وروت ، او برابر د طبی فاکولتی په لوری راهی شو .
په دی ورځ کښ هلته هېڅوک نه و ، ولی چه د کښلی امتحانود د ختمیدو په نسبت په فاکولته
کښ تعطیل او گرد طالبان او اسنادان اومستخدمین رخصت وو . یواځی یو تن پیاده د
نوکرۍ والایه ډول هلته په پیره باندې ولاړ و .

(مجید) د فاکولتی په صحن کښ دریدلی هغه پیاده سره په خبر وشواود (حمید) د حال
او احوال پوښتنه ئې ورځنی وکوله . مگر هغه پیاده خوار له دی قصو لځنی هېڅ خبر نه و ، بلکه له سره ئې
له (حمید) سره څه پیژندگلی هم نه درلوده .

وروسته له دی لځنی چه (مجید) د (حمید) نښی او علامی ده ته ور ښکاره کړی د قدا و قامت
او کالو او د تگ صفت ئی ورته وکولو ، نو پیاده و خندل او وئی ویل چه : بس بس ومی پیژندو ته هغه هملکی
ښی چه له یوی مياشتی را ئیسی مکتب ته نه را لځی ، او نور هلکان وائی چه هغه باد ساره شویدی .
د پیاده دی لنډی گڼه ی ، او ساده خبری به (مجید) باندی یو سخت اثر واچاوه چه
لکه مار له خیل ځان څخه تاوشوی ، او داسی ښکاریده چه په هغه باندی یو سخت تندر لویدی وی
(مجید) له خیل واك لځنی وتلی سمدلاسه ئی په هغه پیاده باندی یرغل وکولو ، او غوښته
ئی چه له ستونی څخه ئی نیولی ځای په ځای ئی خپه کړی ، او ساده ئی وباسی . مگر هغه خوار
پیاده (چه هېڅ گناه ئی نه وه ، او فقط یوه هغه رښتیا خبره ئی کړی وه ، حه تل به ئی له طالبانو
لځنی او ریډله) زړه تښته شوی ، او په کومه سوږه کښ ننوتلی ور لځنی پټ شو .
دی کمبخت پیاده پرته لدی څخه چه رښتیا ئی ویلی و بله ئی هېڅ یوه گناه نه لرله ، او دا
رښتیا خبره د (مجید) په دماغ بده ولگېده ، او اوس غواړی چه دخپل د گناه هکار ورور نشي
له دی خوار پیاده څخه اخستلی ددی مثل مصداق ځان وگرزوی چه زور ئی په غوا نه رسي
نو کټه به ئی وهی .
که رښتیا وویل شی رښتیا ویل په ډیر و لځو کښ انسانانو ته نخښان پیښوی د حدیث شریف
مضمون دی چه :

(حق او رښتیا ویل خورا تر څه ، او او ریډل ئی په نادانانو باندی

ډیر سخت دی مگر پوهانو ئی زغملی شی) .

نولدی چهته مونږ ویلی شو چه دا پیاده گرم دی ، او باید دی چه (مجید) ئی له ستونی
څخه ونیسی ، او په مخ مخ ئی ووهی چه وی ئی له روغه وونکی دروغو لځنی مخ آړولی « جنگ
آچو ونکی رښتیا » ئی ویای دی ، او حال دادی چه نه یوا لځی د شرق لوی مصلح او نابغه
حضرت مولانا مصلح الدین شیخ « سعدی » بلکه گردو پوهانو ویلی دی :

(له جنگ آ چو ونکی رښتیا ځنی ، روغه وونکی او جوړه

راو ستونکی دروغ په ځینو ځایو کښ ښه دی).

مگر په حقیقت سره دایاده باید ملامت ، او گرم ونه باله شی .

ولی چه دی کوم وزیر یا رئیس یا د حضور صاحب نه و چه داسی فلسفو باندی پوه وی ، بلکه دی یو خوار ، او عاجز ، او ناپوه ، او عادی ، او معمولی سړی و چه په اخلاقی مصالحو ، او مفاسدو باندی چندانی نه پوهید ، او دعواء الناسو په ډول به یی تورنی اوصافی خبری کولی ، او بخیلی دی وینا سره یی چه د (مجید) د ډیرا صرار ، او تفحص څخه یی وروسته وکوله ، بل یی هېڅ بود مدعا او مطلب نه درلود ، بغیر له دی څخه چه په واقعی حال احوال باندی (مجید) وپوهوی . ولی چه هغه خوار د (مجید) په نسبت همدومره پوهیده چه له یوی میاشی را ئیسی یی په مکتب کښ نه ولیدلی ، او د هغه ملگریو به ویل چه « (مجید) خوار باد ساره شوی دی »

مگر (مجید) ددی واقعی ، او حقیقی خبری په اوږد او سره دومره زیات په قهر شویدی چه که په دی پیاده باندی یی لاس برشی نو گېډه به یی وشلوی . ولی د ډیر شکر ځای دی چه په هغه وخت هغه پیاده ورځنی وښتیده ، او ځان یی تری تم کړ او .

(مجید) وروسته له دی څخه چه پیاده یی بیانه مونده ، په ډیر قهر ، او غصه سره له مکتبه بهرته وووت ، مخکه او آسمان وړ باندی له څیگانه گرزیدل ، او دنیا نه یواځی وړ باندی تنگه بلکه تیه تیاره هم شوی وه .

د مکتب په دروازه کښ یی لږ څه ډیل ، او معطلی وکوله ، او چرت به یی واهه چه زه به خدای وهلی (مجید) چیری پیدا کړم چه دده د مکتب دنه ورتگ علت ورځنی وپوښتم چه دی ولی له یوی میاشتی را ئیسی مکتب ته نه دی تللی ؟ او په دی مهم ، او عالی امتحان کښ چه دده ، اوز مایه حق کښ د محاکم تیزه یاد کیما نسخه وه ولی نه دی شامله شوی ؟

وروسته له هغه بلا اراده روان شو ، او څو ساعته لا لپانده . او کړه اندمه ، او پریشانه په کوڅو ، او بازارو کښ پاگلانو او لېو لبا نو غوړندی گرزیده ، او په دی فکر کښ به وچه

(حمید) پید او یا به داسی داسی پښتنی ور لځنی کو د .

له دی گر زید و لځنی گئی پرته له ستو ما یی څخه بله کو مه نتیجه به لاس ورده غله، او په پای کښ سترگی ستو مانه کور ته ولاړه .

په کور کښ یواځی (حبیبه) دمانیا م به پخلی بخته وه، او د (حمید) هم هلمته څه پته او نښه نه ښکار یده (حمید) د (حمید) د کور د لټو لو څخه وروسته پتی له کو می معطلی، او د بل لځنی سجد لاسه له انگړه دده دیاد لټو لو په قصد بهر ته ورووت، او په زړه کښ گئی دا خبره ټنگه کړه چه هر و مرو باید زه (حمید) پید اکړه، او دا ځم د یو سره سینه کړه .

اوس نو ښائی چه مو پزېم له (حمید) خوار سره مرسته وکړو، او د (حمید) لږ څه پته او نښه (که ممکنه وی) ور ته پیدا کړو چه دی خدای وعلی اور رسول سرمولی چیرته تللی دی؟ او په کوم کار کښ بخت دی؟ چه هېڅ پته گئی نه ښکاری! ...

(حمید) په همدی ورځ ښائی گپېڅ له خپلی خونی څخه و تللی دی، او معلوم نه دی چیرته تللی دی؟ ارسته کوی؟ او په کوم جرت کښ به کومه؟ کښ به وب تللی دی؟ ... د (حمید) اوس لږ څه فکر په لځنی شوی دی، مگر خوږه ستا، او ستومان دی او ورو ورو په کوڅو، او بازارو کښ پاتېته کوی، او پچپ له پخوا څخه چه چوپ او چرتی بهتلو، اوس له هر چا څخه د (حمید) پښتنی کوی، او دده به دوستانو، او رفیقانو پسی کرزی کله هغوی لځنی دده داستو گڼی ځای ښاته معاوه کړی شی .

(حمید) چه هر جا څخه د (حمید) پوښتنه کوله، هغه به خپلی دبی خبری اظهار کو او، دده د کلاس دوه دری تنه طالبانو سره ئی هم چه ملاقات وکولو هغوی له (حمید) دبی خبری وینا کړی وئی و یلو چه:

موږ له یوې مېاستی راټیسی د (حمید) په پته باندی خبره یوچه چیری دی؟ لکن لځنی هلکان یائی چه هغه لالپانده او کړه مانده او پرېشانه، دی خوا او هغه خوا گړی او چارسره هېڅ خبری او اتري هم نه کوی او داسی پرېشانی لکه چه چرس گئی څکولی وی یائی شراب خوړلی وی یائی به چا باندی زړه بایلو دی وی یا . . . . .

یوتن بل مکتبی طالب العلم وویل:

مگر داچه هغه له امتحان څخه مخ آړولی دی. نو که لیونی شوی
هم نه وی ، مونږ او تاسو باید په هغه باندې د لیونی حکم وکړو .
ولی چه دده دا حرکت هغه چاته پاتی کیمزې چه غم و کړی ، او
له میاشتی خدمت ئې و کړی ، او و ئې ریښی او درمند ئې کړی او
بیا په یو نیلې باندې او روړ ته کړی .

✱ يه حه اسم قول ✱

فدنی معلوم چه داید فکر کرده وخته د (حمید) به داغر وکشی اویدلی دی ؟
بخوا الدینه ماحکمه داسی جی فکر و نه دده یا زرد کنی ؟ راتله .

فقط همدا، شخ کربلای حه انکورد و... و... و... داند فکر او حتی خیال دده به سر کنش لهای و نبر او.
هر دگری او هر ساعت داماعون او شود تدور دده به زرد کنش تیسگبداد او عزم او تصمیم می
دحل لحن دور او دارد گلدکنده ...

هو الخنوبى تعليم اوبى تربيه لشمعنا نوته دشان وزو افكر، اودانصار كله كلمه وسو -

ناچاره پېښې او هغوی کېږنې ته ځای ددی چه دهغه خراب عواقب او بدې نتيجې ته فکر وکړي او د پوهېزې په داسې پوښو اقدام سره هم دهغوی دنیا او هم ګی عقبې خراب پېښې، ډانده شوی هغه ته اقدام کوي .

د ځان وژل او د انتحار سبب تل د نفس ضعف، او غلط تعلیمات، او ناقصه عقیده، او لوستل د فساد بڼو نکو او خرابو قصو، او چټې تلقیناتو، او فکر و وی .

چه دا ټول سره ګډ شوی د ژوندون دخوښو لو غریزه (چه په هریو ذی روح کېښ شته) ضعیفه ګرزوی . او وروسته لدی څخه بی تعلیم او بی تربیی او سست عقیده کسانو ته داسی یو جنون اولیو ټوب پیدا کیږی چه دهغه په اثر هغوی خپل ځانونه وژنی .

(حید) هم داسی یو اوتوب او جنون کېښ پر یوتلی و . هغه د عشق د زخمتو او د مینې د تکلیفو په مقابل کېښ ځان ته شو سیمولی . او زیات له دی څخه ګی توان نه و چه د عشق په لمبو کېښ وسوزی ، او د مینې په سکر وټو باندي وکړ پېښی .

له بل اوری متیقن وجه د (حبیه) په وصال باندي نظرو هغو مواعظ او محذورا توته چه مواعظ خو لملي اشاره کړی ده ، هم پری شی موندلی . بلکه هغه پخوا به خوښو له چه دا عاشقی تر دی حده پوری ور پېښی چه دا انسانیت او انسانیت له حد و ده بهر سی ، او دی خپل ځان دخپل ورور به منځ کېښ او خالق او مخلوق ته مقتضح او رسوا او شرمیدلی و وینی .

پر سیره پردی د افکر ګی هم په دماغ کېښ ولویدو چه دی په امتحان کېښ هم شامل شوی

نه دی او دیر ممکن دی چه له دی لوری هم دخیل ورور په مخ کښ کړم او سټول وگرزی .
دا گرد فکر و نه او مشکلات دده په مخ کښ ودریدل او په سر دهنه دی فکر زیات تکلیف ورته
پیش کړو چنه نن یا سبا به زما محبوبه (حبیبه) خبرینزی چه زه په امتحان کښ ش. مله شوی نه یم
او دهنی معشوقی په مخ کښ به زما مشرور ورمانه زیاری او کنځلی کوی او تنده او تر و شه
به راته وائی .

دی به خپل ورورته څه لخواپ ووائی ؟ . . . .

دی وروسته له دې څخه چه په امتحان کښ نا کاه پانی دی . او دیوای داکتر به لخی
کښ خوشی یو سودر پانی دی څرنگه به پیمځی (حبیبه) سره مخامخ کیدی شی ؟ . . .
دی همپنسی چه دعاشقی په درس کښ نا کاه او نیم گری پاتی دی دطبی امتحان لځنی
هم بی برخی شویدی ، دانه ده چه وری ، او وروسته لدینه ژوندون ونکړی ! . . .
دارازی فکر ونو چه مونږ لږ څه اشاره ورته وکوله (حمید) په ماغزو کښ نن لخی نیولی و
اودده زړه به ئی پخوا وه او له ژوندون څخه ئی مود او زده ئی ور لځنی تور کړی و ، او
تینگ قصه ئی کړی و چه هرو مرو باید خپل لځان مه کما ندی . . . مگر نه پوهیده چه په کو مه
وسيله سره . دی عمل ته اقدام وکړی ؟ .

دا خبره دتأمل کولو او سنجواو وړ وه ، نو لځکه هغه ددی خبری په اصراف او شاو خوا کښ
فکر کو لو .

آخسته دا غوټه هم خلاصه اودامشکن هم (حمید) ته حل شو. ولی چه هغه به هره ورځ په
اخبارو کښ راز راز انتحارونه او دخپل لځان دوزلو احوال لوستلو ، او په عین زمان کښ ئی
په طبابت اوداکتری کښ هم تر دی اندازی پوری مهارت درلود، چه هرڅوک ووژلی شی
او داسی زهریات په فکر کښ ور غلل ، چه دهنو دیوی بشر کی له خور او ، باد یوه څاڅکی له
څکلو څخه ، چته پت سړی مری .

دلته ئی چه نیت او تصمیم دخپل لځان دوزلو دپاره تینگ او وسیلی اوصورت ئی هم درده
په فکر کښ لخی ونیولو ، نوزر ئی خپله کتابچه اوقلم له خپل جیب څخه وویستل او داد خپل
زړه خوږه وونکی قصه ئی په یو در دنا که صورت سره د (حمید) د انتحار علت تر عنوان
لاندی وایکلو .

وروسته دليکلو ددی داستان څخه سمد لاسه دیو دوا فروشی دکان ته تللی دیوې
 ساتنکی نښی به وسيله سره ئی وروسته له ورکولو دڅویسو لځنی یو خطرناک زهر وپیرودل
 او تبار ه مېنډ په ډیر بد وضعیت او بد احوال (چه هر څوک دغه اه لیدو لځنی دده په دی بد مقصد
 اوبت باندی له ورا څخه پوهیده) انگر کښ لڼو تلو .

(حبیه) چه از څه دخپل مېړه له وضعیت پوه شوی وه چه (حمید) لټوی او ور ته په
 فېر دی توله ډېره وخته رائیسی پخپل محبوب او معشوق او مین (حمید) پسی پخسېده .
 او اوسنکی ئی له ستر کوڅنی توگیدی او دده په انتظار کښ ډیره غمجنه ناسته وه .

محمد اچه د(حبیه) نظرد(حمید) په قد او قامت باندی واییده ، دد ور باندی دغاوړوالی
 په خندا ایدله شوه ، دگر سمد لاسه دا خوشحالی ئی بیا په ځمکن باندی بدله شوه .

له چه ددی د محبوب اومین (حمید) رنگ دن شپه ډیر ارزانی وده ښکاره شو او زنی لیدله
 چه احمید د ډیر دقت او د ځمکن اه لاسه دنگ زنگ اری او الکل په عوشتی اری پخو د کښ
 وستی . اچې نظر کښ داسی بریسی لکه چه ساتی خپلی وی ، د ډیری دوری ور باندی توگي شوی وی .
 پوهر کله چه د عاشق او د معشوق په منځ کښ داسی یو قوی او کلکه رابطه تل موجوده وی چه
 یو ډیل په درد او خوړو باندی له ورا پوهیږی او یو ډیل په غم او اندېښنه کښ هر و مرو شریک وی
 (حبیه) هم له خوړلو لځنی په دی خوا (حمید) غوندی غمجنه وه او مخصوصا بیان له حېار رائیسی
 اړه ون خوړښه او خورا غمگینه ناسته وه ، اوله مازښېن لځنی رائیسی بالکل ځکه او آسمان ور باندی
 خریدل او کپی او ساعت د(حمید) ښائسته ښکلی مخ ، اوتا وکپی بیر تو نه ، او صفا چته ډیره
 اړغتی غتی توری سترگی ، اونکی توری غوړی څنی ، او سم قد او خوړی خبری ، او متنا سب
 حرکات ، او عالی صفات ، او ښه اخلاق ، او زیات بېرم او حیا ، او ډیره ټینگه مسلکاني او پرهېزگاری
 اوله اوصاف ددی په خرابه درگی کښ گرځیدل ، او د سترگو رېواو په ډیر بدغم د(حمید)
 خبره ددی نه سترگو چه نه وتله ، او اوس د(حمید) ددی خراب او اتر وضعیت داید او حجه
 بالکل ځکه بکه پاتی ، او حجه ډیرا شوی پریشانی اړسودا ئی له حیده زیاته شوه او د(حمید)
 گردو حرکت او حرکتو ته چه داو ماو په شانې به ئی کول خورا زیاته دقیقه تجربه او د سترگی
 د دورب په اندازه به ئی هم هغه اه خپلو سترگو لځنی نه غورزاوه .

داول ماسخن وخت دی ، او (حمید) په خپلی خو به کښ د خراغ په منځ کښ ناست

یه یوژور چرت کښ دوت تللی دی . (حبیبه) دهغی کرکی لځنی بهرچه دده ترخوا پراښتلی وه .
یه تیاره کښ دده یه بهره باندی ولاړه وه لکه چه د(حمید) له وضعیتو یوه شوی وه چه دی
کوم خراب فکر پخپل زړه کښ لری ، اوښائی چه زه لځان پری خبره کړمه .

(حمید) له هغی خپلی صراحی لځنی چه دده یه میز باندی ایښی وه یه گلاس کښ او به وا چولی
او ور و سته له هغه دور یه لوری لځیرشو چه څو څو ده ته نه گوری .

هر کله ئی چه اطمینان پیدا شو چه هیڅو څو ده ته نه گوری ، اردهیچا ده ته یام نه دی .
نو یوه پوری سین سفوف ئی له خپل جیه وویستلو ، او زرئی یه گلاس کښ تش کړ او .
یپائی خپله کتا بچه له جیه وویستله ، او څو نوری کرښی ئی ورباندی و لیکلی ، او هغه ئی
پراښتلی دڅراغ ترخوا ئی یه میز باندی کښودله یپائی نور کاغذ ونه هم له خپل جیه و و یستلو
لځنی ئی بیرته یه جیب ، اولځنی ئی خبری کړل . یپائی له ناامیدی لځنی ډکه یوه کتنه خپلو
کتابو ، او او سباو ، او څو نی ته وکوله ، او یپائی درېښه له . . . .

له خپل لځان سره وویل چه راشه له ورايو آخری دیدن ته (حبیبه)
او او بو سره وکړه ورور خومی یه کو ر کښ نشته چه دهغه لا سو نه می هم مچی کړی وی
نو وروسته له هغه څخه دا دمرگی کښودل یه سرنکور کړه ، اولځان له دی ډک دو سوسی
جهان څخه آرام کړه .

(حمید) د خورانا امید ی ، او ما یوسی یه وضعیت له خپله کوره بهر نه ووت ، او غوښته ئی
چه اول له آسمان ، او سپو زمی ، او ستور یو ، اود با غچی له گلا نو ، اود حوض له
او بو سره خدای پامانی ، او دواع وکوی ، او په آخره کښ به له ورا (حبیبه) و ښی
وروسته له هغه به دز هر ویا له په سر آړ وی .

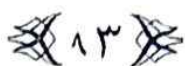
(حمید) دانگر په باغچه کښ دحوض تر خوا ولاړ سپو زمی ، او ستور یو ته ئی په یو
عجیب حسرت ، او ناامیدی سره کتل ، اود دنیا نری وز می به ئی پخپلو سو گمو کشکولی
اودژوندون خوند ، اومزی ته به ئی فکر کاوه ، اودمرگ سخت ساعت ، اوتکلیف لځنی ویریده .
کله به ئی ویل چه لځه له دی فکر څخه تیرشه !! ودرژوندون نعمت غنیمت وبوله . . . .
یپا به ئی چه د عشق تکلیف ، او رسوالی ته کتل ، اود امتحان ناکامی ، اوملا متی به ئی
چه لید له نو بغیر له دی څخه چه خاوره ئی پر ده شی بل ئی هیڅ یوه چاره نه ترسترگو کیده له

په دې تر دد ، او تڼد بډب کښ (حميد) بڼا گسته خو د فېقي د و ب تللی و ، او هېڅ
 ټی و نه لېده چه (حبيبه) له ورا دهغه له هغو گړدو حرکا نو لځنی چه په کور کښ ټی
 کول خپره شو بده ، او په مجرد دېهر و تلو دده څخه له کور ه هغه سمد لا سه په کور کښ
 بڼو تلی ، او « د (حميد) دا نڅار علت » ټی او ستلی ، او د زهر کنده و ل ټی لېدلی
 او هغه ټی په سر آړ و لې دی !!! ...
 ناڅایه ټی د (حبيبه) کړ يکه تر غوړه شوه چه وائی :

... زه د جابر شم حمیده ! زه هم د ستا سو په درد کښ آخته يم . دادی چه دستاسو
 د ډاکټري دا اوله نسخه زه درومي استعما لوم . هله زر شه راته زما د سترگو توره
 ډاکټره ، چه دستاسو د پاک عشق د امر يسه دستاسو د نسخې په استعما او لو کښ څه غلطی ونکړی !!! ...
 په مې د داورېدو ددی غږ (حميد) و پوهېد او چه (حبيبه) دده خو نی ته ننو تلی ده
 ... بده ، او اوس ده باندی مسخرگي کوی او خاندی ...
 دی خوئی په اوری رهی شو .

په مجرد د ننوتلو په کور کښ له یوی هولو که منظری سره مخامخ شو .
 یعنی و ټی لېده چه (حبيبه) لځنکدن لری ، اولکه مار غوندي دی خوا ، او هغه خوا
 تاوینږی ، او غړی ، او نژدی ده چه ساه ټی وووړی .
 (حميد) په ډېره چالا کی سره دخپل د محبوبی (حبيبه) سر له مخکې څخه یو دته کړی په
 غیز کښ ټی ونډول او په نارو ، او سوړو باندی سرشو ، او چینی به ټی وهلی . مگر (حبيبه)
 یا ندی تېره شوی وه ، او کار له کاره وتلی و ...

(حميد) چه دا درد نا که وضعیت ولېد نو فی الحال ټی هغه پاتی شوی زهر چه کښ ول
 بری ککړ پاتی و ، په سر باندی آړولی تر آخر ینی خاڅکی پوری ټی وڅکلو
 اود (حبيبه) تر څنکه د زهر و له تاثیر و څرخید .
 په عین همدی وخت کښ چه د (حبيبه) ساه ددی په کوگل کښ خرهارا لری ، او (حميد)
 لکه مار غوندي پخپل خان باندی تاوړنه خوری فشهاری کوی ، بد بخت (حميد) هم سترې ستوانه
 کور ته ورننووت ، او دخورا زیات خرهارا و فشهاری په اثر چه (حميد) له کور څخه ټی واوریدو
 کړ گېلی هغی خوا ته رهی شو .

فا خايه (مجيد) كېښت په داسې يوه بده منظره باندې ورو اوښت چه هر سړى به دهغې
له ليد او لځني خورا زياته تر اخوړله، او ډير زيات به غي ژول، او هك پك به يانې كېدو !
يعنې يېښخې او گلالي ښځه غي (حبيبه) يو خوا كېزه وزه پرته او ژبه غي له كاره اويدلى !! او
د مرگي وروستنى سلگي وهى ... !! او مري ... !! او ښائسته او ښكلې وروړغې (حميد) په بله
خوا په سر باندې چر ايزى او لځان كندن لري ! اولاس او پښې آچوى ... !! او سترگي غي تكي
سپينې اوښتې دى ... !!

هر خو مړه چه كور ورانې او كېښت (مجيد) يې اختباره چغې وكولى او بې وا كه نارې او
سوري غي وهلى او حبيبه ! حبيبه !! حبيبه !!! غي ويلې او وار خطا دار خطائې خو لځوله. اوله خايه غي
پورته كوله هيڅ فائده غي ونه كوله ... !!

حبيبه نامراده له لاسه وتلې، او بل عالم ته رسيدلى وه ... !!
بيا غي په چغو باندې پيل كړى له ژد لځني پورې راوړى پك ستونې سره حميد ! حميد !!! حميد !!! غي ويل.
(حميد) په خورا زحمت او تكليف سره دده په اوړى سترگي آډولې، په ښوولې او غور، غېز
سره غي « بلى ! » وويل :

(مجيد) زړ تر زړه په هغه باندې ځان نسكور كړى له خپلو سترگو څخه غي غټې غټې او تو دى
تودى او ښكې دهغه په مخ باندې توغې كړې وئې يوښتيدلو :
« زما د زړه سره ! تاسو باندې څه توفه شوى ده ؟ ... او زه ولې خپل كور په داسې سخته
وېره كېن ككړ گورم ؟ ... »

(حميد) چه د زهر څكلو په واسطه د ښم بېهوشۍ په حالت كېن لاس او پښې وهلى خپلې سترگې
غې پرانيټلې خو لځلې غي پخپل سر سره هغې كټا بچۍ ته چه په مېز باندې د څراغ تر څنگ پرانيټلې
ايښې وه، اشاره وكوله او وروسته له دې لځني غي په خورا زحمت او ډير تكليف سره چه خپل گردې
پاتې قواى غي په ويلو ددى خوتور يو باندې وښندل وئې ويل :

داده د ځان ساتنې اود وظيفې اود مينې نتيجه

وروسته له دې څخه غي په سلگي وهلو باندې پيل كړى ... ! له ستر كو لځني غي او ښكې
بېولې ... !! لاس او پښې غي آچولې، وچ كلك ولړيد ... !!
د (مجيد) ژدا او انكو لا او شور ماشور گرد كور په سر آخېستې اولېز څه وروسته
هماسيگان او پولسان په دې كور كېن ورتوئې شول ...

۸۴

۲
 جامع ۶۴ جلد
 رشت خن

خاتمه

دکتر بهر در نامو کښ دا خبر به گردېدار او به دوی دری وړلېو کښ په گر دعاام کښ خپور شو
 به پرون شپه سار به خنوبی برخه په فلانی کوشی او سرای کښ د و د تته (جیه) ا و
 (مجید) نامی به سلسله سره انتحار کړیدی نن به دهنوی خنازه دیولیس دماموریت
 او دطی دا کړ له څه وروسته خنیزې له رسبدلی اطلاع سره برابر ددوی دانتحار
 سب په یوه کتابچه کښ دردا که صورت سره لیکلی شوی دیو لسانو په لاس اویدلی دی
 چه سر له صبا به دیو لسانو به بجا کښ دیاورنی په دول چاپیری .

خو ورلخی وروسته لدی څخه ددی چاپ شوی خبر به تعقیب داخبره هم چاپ او خیره سوله :
 به هغه کور کښ چه په فلانی ورځ دوه انتحارونه پیښ شوی و او هغه زړه خوړ وونکی
 علت او سب دیو لسانو په بجا کښ څه ورځ چاپیری یو بل سړی هم استوگنه لری څه
 اوس دغه لوبی شویدی او نن دبلدی له خوا دارالمجانبین ته ورو سپاره شو .

نور
 نور

خو هغی وروسته به چه څوک دارالمجانبین ته ورتلل، نو هله به یی خوار (مجید) لیدو چه ډیر
 خداوند لگړ به یوه کسج کښ ناست دی . او خپل دواړه لاسونه یی ترلخی لا ندی نیولی
 تمب هره خوا کوری .

به ظاهره کښ غیر له زور ځپانه بل هېڅ یوه دلیو توب نه دغه په وجود کښ نه لیدله کیده .
 فقط کله کله به یی دا کترانو ته ویل :

« دما وړ ورهم یو لوی ډا کړدی او په فلانی کوڅه کښ یی ، شفاخانه ده چه زه یی په میاشتی
 دوه زره روپی کړاور کوم »

له دی څخه زیاتی وری خبری او اتري له هغه کمبخت لخی نه اوریدلی کېدی او دنورو لیونیانو
 به منځ کښ دی تل معصوم او مظلوم او آرام او بی ضرره بریښیده .
 « انتهی »
 (د و ژاف یاد داشت :)

« ددی فسی اساسی موضوع دبانندینی مطبوعاتو لخی اقتباس شویدی »

د کابل ښار د (۱۳۱۷) کال د میاشتی د جدی (۲۱) شپه « کشکیکی »

دکابل ښار ۱۳۱۷ کال د جدی د سیاه شتی (۲۱) شپه کشکیکی

۷۷۲۲۱

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library